

Департамент культури і туризму
Харківської обласної державної
адміністрації

ОБЛАСНИЙ
ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНИЙ
ЦЕНТР КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВА

ПРО ДІЯЛЬНІСТЬ
ХАРКІВСЬКОГО ОБЛАСНОГО
ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНОГО
ЦЕНТРУ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВА

ЗВІТ ЗА 2020 РІК

м. Харків
2020 р.

Зміст

1.	Основні підсумки діяльності КЗ «Обласний організаційно-методичний центр культури і мистецтва» у 2020 році	стор. 1 - 3
2.	Робота з охорони та збереження нематеріальної культурної спадщини.....	стор. 4 - 13
2.1.	Збирацька та науково-дослідна робота	стор. 4 - 5
2.2.	Робота з фондом фольклорних записів	стор. 5 - 7
2.3.	Робота над Переліком елементів нематеріальної культурної спадщини Харківської області.....	стор. 7 - 10
2.4.	Популяризація нематеріальної культурної спадщини у рамках наукових, розважально-просвітницьких заходів та у ЗМІ.....	стор. 10 -13
3.	Культурно-дозвіллєва та творча діяльність.....	стор. 13 - 26
3.1	Обласні фестивалі, конкурси.....	стор. 13 - 20
3.2	Соціокультурні проекти.....	стор. 20 - 22
3.3	Участь у міжнародних, всеукраїнських та обласних культурно-мистецьких проектах. Заходи до державних та пам'ятних дат. Мистецькі та просвітницькі проекти.....	стор. 22 - 26
4.	Виставкова діяльність.....	стор. 26 - 30
4.1	Виставки з популяризації та розвитку традиційних мистецтв....	стор. 27 -28
4.2	Виставки з популяризації та презентації творчості митців прикладного та образотворчого мистецтва, фотографії.....	стор. 28 - 30
4.3	Виставки дитячої творчості.....	стор. 30
5.	Організаційно-методична діяльність. Збереження і розвиток народної творчості Підвищення фахового рівня, участь у просвітницько-освітніх, науково-методичних проектах.....	стор. 30 - 38
5.1	Організаційно-методична діяльність.....	стор. 30 - 38
5.2	Збереження і розвиток народної творчості та аматорського мистецтва.....	стор. 35 - 30
5.3.	Підвищення фахового рівня, участь у просвітницько-освітніх, науково-методичних проектах.....	стор. 38 - 40
6.	Медіа-інформаційна діяльність.....	стор. 40 - 46
6.1	Інформаційне забезпечення діяльності ООМЦКМ	стор. 40 - 41
6.2	Медійне забезпечення діяльності ООМЦКМ.....	стор. 42 - 46

Основні підсумки діяльності КЗ «Обласний організаційно-методичний центр культури і мистецтва» у 2020 році

Комунальний заклад «ОБЛАСНИЙ ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВА» (КЗ «ООМЦКМ») – обласний культурно-дозвіллевий та науково-методичний заклад по відродженню, збереженню та розвитку народної творчості, аматорського та професійного мистецтва, координації діяльності осередків культури області незалежно від форм власності, створений згідно із рішенням Харківської обласної ради від 23 грудня 2010 року № 61-IV.

У 2020 році діяльність центру була зосереджена на виконанні основних завдань «Стратегії розвитку КЗ «ООМЦКМ» на 2018-2022 роки», а саме:

- підтримка аматорських творчих колективів області, підвищення їх виконавської майстерності, розвиток всіх жанрів народного мистецтва;
- збереження і розвиток народної творчості та аматорського мистецтва шляхом проведення на високому художньому та організаційному рівні видовищних культурно-масових заходів: міжнародних, всеукраїнських та обласних фестивалів, конкурсів, фольклорно-етнографічних свят, ярмарків, концертів, творчих звітів тощо;
- пропаганда творчого доробку художників і майстрів народної творчості Харківщини шляхом організації виставок образотворчого та декоративно-ужиткового мистецтва, фотомистецтва, живопису, скульптури та ін.;
- вивчення та аналіз існуючого рівня організації методичної роботи в клубних закладах області, надання ефективної методичної та практичної допомоги працівникам закладів культури області; підвищення кваліфікації працівників закладів культури, їх інформаційно-методичне забезпечення;
- впровадження інноваційних технологій та соціально-культурних проектів.

Фахівці КЗ «ООМЦКМ» брали участь у громадському обговоренні проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України "Про культуру"»; у складі робочої групи з розробки і складання показників оцінки ефективності роботи закладів культури клубного типу і критеріїв діяльності КЗ «ООМЦКМ» та у розробці алгоритму поетапного скасування карантинних обмежень у закладах культури клубного типу; розпочата робота над багатомодульною науково-освітньою програмою з оптимізації діяльності творчих колективів Харківської області «Антикризова програма»; проведено актуалізацію результатів мапування мережі закладів культури Харківської області, сформованої у вересні-грудні 2019 р.; підготовлена інформація для буклету, присвяченого обласним закладам культури, мистецтв та мистецької

освіти та надані пропозиції до видання «Туристичні події на Харківщині 2021».

Підготовлені проекти для участі у грантових конкурсах: «Традиційне харківське коцарство – відроджений бренд міста»; «Культура в часи кризи: інституційна підтримка»; започатковано два соціокультурних проекти: «Вітальня О. Довженка», кіноклуб «Кіновечір ім. О. Довженка»; розпочато дослідження «Особливості творчості сучасних митців декоративного розпису на Харківщині», створено рубрику «Майстри декоративно-прикладного мистецтва Харківщини» та онлайн-платформу Facebook «Майстри Харківщини» як простір для спілкування між майстрами.

З метою впорядкування та підвищення ефективності роботи щодо реалізації положень Конвенції ЮНЕСКО з охорони та збереження нематеріальної культурної спадщини (НКС) на території Харківської області було розроблено вдосконалені проекти Порядку ведення переліку елементів НКС у Харківській області, Положення про Обласну комісію зі збору, обробки та складання переліку елементів нематеріальної культурної спадщини Харківської області, Облікової картки на елемент НКС тощо.

У зв'язку зі світовою пандемією, карантинними обмеженнями та на виконання постанов Кабінету Міністрів України «Про запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2» (зі змінами), розпоряджень голови ХОДА «Про запобігання поширенню на території Харківської області коронавірусу COVID-19» (зі змінами), рішень Протоколів засідання Регіональної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій Харківської області, наказів Департаменту культури і туризму ХОДА «Про заборону проведення культурних, розважальних заходів» (зі змінами), наказів в.о. директора КЗ «ООМЦКМ» з 17 березня по 10 червня 2020 р. КЗ «ООМЦКМ» проводив діяльність дистанційно в онлайн-режимі з залученням інтернет-ресурсів (https://www.cultura.kh.ua/сайт_центру/; <https://www.youtube.com/user/metodcen> /відеохостинг You Tube на каналі «Харківський обласний організаційно-методичний центр культури і мистецтва» https://www.facebook.com/www.cultura.kh.ua/аккаунт_ООМЦКМ/; <https://www.facebook.com/FolkLaboratory/> лабораторія досліджень нематеріальної культурної спадщини ООМЦКМ/; <https://www.facebook.com/Мистецтво-Слобожанщини/> відділ сучасного мистецтва «Мистецтво Слобожанщини/», соціальні мережі Twitter і Instagram), а з червня відвідування заходів велось з урахуванням «Тимчасових рекомендацій щодо організації протиепідемічних заходів під час проведення культурно-мистецьких заходів на період карантину у зв'язку з поширенням

коронавірусної хвороби (COVID-19)», затверджених постановою Головного державного санітарного лікаря України від 6 червня 2020 р. № 35 та всіх Постанов, наказів та рекомендацій.

В зв'язку з обмеженням культурно-мистецьких заходів та кількості відвідувачів, більшість культурно-мистецьких заходів було переведено режим онлайн, що стало новим досвідом в роботі КЗ «ООМЦКМ».

Штат центру укомплектовано кваліфікованими кадрами, що мають вищу освіту відповідного напрямку. Крім того, у центрі працюють: 6 кандидатів наук, мають почесні звання: Заслужений артист України – 4 особи, Заслужений майстер народної творчості України – 1 особа та Заслужений діяч мистецтв України – 1 особа. Структура закладу та розподіл обов'язків між заступниками директора погоджено та затверджено в Управлінні культури і туризму Харківської обласної державної адміністрації. На кінець 2020 року чисельність працівників складає 76 одиниць.

Укладання та розірвання трудових договорів з працівниками закладу здійснюється згідно з вимогами чинного законодавства України. Відповідно до графіку відпусток на 2020 рік щорічними основними та додатковими відпустками (згідно з колективним договором) скористалось 100% працівників, до основної щорічної відпустки виплачувалась матеріальна допомога у розмірі 30% посадового окладу.

У 2020 році відбулись зміни у структурі центру, а саме: лабораторія досліджень нематеріальної культурної спадщини і відділ інноваційних культурних проектів та міжнародного співробітництва об'єднано в відділ дослідження нематеріальної культурної спадщини та креативних індустрій, а інформаційно-видавничий відділ та відділ з медіа комунікаційного забезпечення об'єднано у медіа-інформаційний відділ.

Забезпечувалось раціональне та ефективне цільове використання бюджетних коштів, що передбачені для утримання закладу. Своєчасно та в повному обсязі здійснювались виплати заробітної плати, сплачувалися передбачені законодавством податки, збори та інші обов'язкові платежі, надавались до обласної ради копії штатного розпису, фінансові і бухгалтерські щоквартальні звіти.

Постійно приділялась увага дотриманню правил техніки безпеки, виробничої санітарії, протипожежного захисту та охороні навколишнього середовища, проводились інструктажі (навчання) з питань охорони праці та протипожежної безпеки працівників закладу по недопущенню нещасних випадків.

2. Робота з охорони та збереження нематеріальної культурної спадщини

Відповідно до Наказу Міністерства культури України «Про уповноваження Українського центру культурних досліджень на науково-методичне забезпечення реалізації Конвенції про охорону нематеріальної культурної спадщини» від 27 липня 2015 року за № 548, доручення Департаменту культури і туризму Харківської обласної державної адміністрації КЗ «ООМЦКМ» в 2020 році продовжив роботу з виявлення, ідентифікації та збереження елементів нематеріальної культурної спадщини.

2.1. Збирацька та науково-дослідницька робота

Ця діяльність відбувалась за наступними напрямками:

- збирання та дослідження пісенного фольклору Слобожанщини;
- продовження дослідницької роботи в проєкті «Традиційне народне вбрання Харківщини»;
- науково-дослідна робота в проєкті «Рушнікова традиція Слобожанщини»;
- науково-дослідницька робота щодо елементів нематеріальної культурної спадщини Харківської області;
- збирацько-дослідницька робота щодо гастроспадщини Харківської області;
- дослідження перспектив розвитку креативних індустрій в Харківській області.

Відповідно до карантинних умов було обмежено виїзди у експедиції та до архівних і музейних установ, та співробітниками відділу дослідження нематеріальної культурної спадщини та креативних індустрій була проведена збирацько-дослідницька робота в сфері нематеріальної культурної спадщини у місті Харкові та деяких районах області, вивчення документальних та опублікованих джерел, опитування носіїв елементів НКС в режимі онлайн та телефонного спілкування.

Значний обсяг дослідницької роботи відділу в режимі онлайн був пов'язаний з ідентифікацією елементів нематеріальної культурної спадщини. Провідними методистами відділу проведено роботу щодо дослідження наступних елементів НКС Харківської області:

- «Мистецтво виготовлення звукової глиняної забавки «Валківський свищик»;
- «Весняний обряд водіння козла на Харківщині»;
- «Традиційне кобзарство на Харківщині»;

- «Збір та застосування в побуті цілющих рослин у селах Добролюбівка та Токарівка Дворічанського району»;
- «Виготовлення весільних різок у с. Піски-Радьківські Борівського району»;
- «Знання і практики приготування Сахновщинського короваю»;
- «Колискові пісні Харківщини» (сmt. Нова Водолага).

Був здійснений виїзд до с. Лиман Зміївського району Харківської області з метою дослідження, фотофіксації та фільмування процесу приготування традиційних страв «Голій борщ» та «Смажені карасі «віночком»», також в режимі онлайн та телефонного спілкування було зібрано матеріали стосовно гастропадщини та традицій гостинності с. Верхня Орілька Первомайського району та с. Рокитне Нововодолазького району Харківської області.

Робота з дослідження гастропадщини Слобожанщини також мала прикладний характер, адже була використана для участі в проєкті Українського центру культурних досліджень зі створення першої української енциклопедії «Гастропадщина України: традиції гостинності та культура приготування страв». Матеріали щодо страв «Голій борщ» та «Смажені карасі «віночком» як елементи гастропадщини с. Лиман Зміївського району Харківської області були передані до УЦКД для майбутнього сайту «Гастропадщина України» та інтерактивної гастрономічної карти України із нанесенням на неї рецептів та звичаїв гостинності, властивих для тієї чи іншої місцевості.

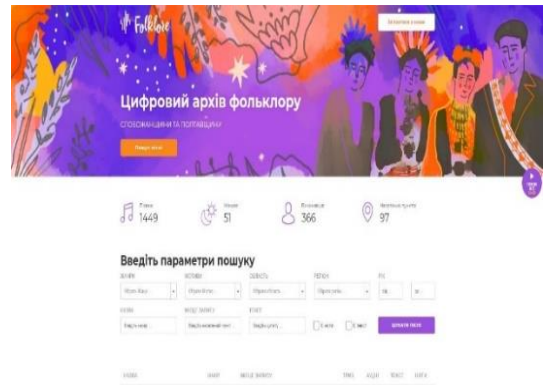

Протягом року також велась робота з фотофіксації, опису та систематизації елементів народного вбрання в межах проєкту «Традиційне народне вбрання Харківщини»; з дослідження, ідентифікації, відбору, фотофіксації та опису рушників, створено кілька детальних схем рушникової вишивки для проєкту «Рушникова традиція Слобожанщини».

2.2. Робота з фондом фольклорних записів

У 2020 році створений масштабний некомерційний проєкт «Цифровий архів фольклору Слобожанщини та Полтавщини» (<https://folklore.kh.ua/>). Цей

проект покликаний зберегти музичний фольклор Слобожанщини та Полтавщини, відкривши для широкого загалу збірки харківських фольклористів-збирачів. В основу цифрового архіву покладений фонд етнографічних записів КЗ «ООМЦКМ», накопичений за більш ніж 30-річну експедиційну діяльність фахівців центру та приватні збірки харківських збирачів-фольклористів.

На сайті представлені зразки традиційної української музики з Харківської, Полтавської, Сумської областей, а також прикордонних районів Росії – історичної Східної Слобожанщини. Функціонал сайту дозволяє здійснювати пошук за жанром, назвою твору, місцем побутування та ін. Частина аудіофайлів супроводжується текстовими та нотними записами, що має полегшити використання архіву з навчальною метою.

Протягом року провідні методисти відділу здійснювали відбір та ідентифікацію аудіоматеріалу, обробку аудіофайлів для подальшого завантаження на сайт; розшифровування, редагування, перевірку та завантаження на сайт текстів; доповнення новими опціями – рейтингування пісень, розміщення інтерактивної карти тощо.

В рамках цієї роботи було розроблено невеликі інтерактивні проекти з партисипації:

- тест-розвага «Чи добре ви знаєте весільні пісні?», де за допомогою сайту «Цифровий архів фольклору Слобожанщини і Полтавщини» можна відповідати на запитання й більше дізнаватися про традиційне слобожанське весілля та під час проходження тесту можна розглянути старовинні весільні фотографії з с. Киселі Первомайського району, с. Пришиб Балаклійського району, смт. Нова Водолага Харківської області та с. Матяшівка Великобагачанського району Полтавської області;
- проєкт із залучення волонтерської допомоги в транскрибуванні текстів пісень для наповнення сайту «Цифровий архів фольклору Слобожанщини та Полтавщини»: складений та поширений у соцмережах простий алгоритм роботи із розшифрування текстів пісень для усіх охочих долучитися до збереження і популяризації українських народних пісень. За допомогою волонтерів були розшифровані й розміщені на сайті тексти 90 колискових пісень, 81 текст колядок, а також щедрівки.

Сайт «Цифровий архів фольклору Слобожанщини та Полтавщини» також було презентовано в рамках музичного проєкту «Добра хата».

Фахівці брали участь у створенні онлайн-енциклопедії старовинних українських народних пісень (автор проєкту Марічка Марчик, Канада), де також популяризується фольклор Слобожанщини.

На кінець року на сайт завантажено 1526 пісень за 51 жанром з 96 населених пунктів, які виконали 328 носіїв пісенної традиції Слобожанщини, понад 600 пісень супроводжується розшифрованими текстами.

2.3. Робота над Переліком елементів нематеріальної культурної спадщини Харківської області

На кінець 2020 року в Переліку елементів нематеріальної культурної спадщини Харківської області налічується 11 елементів нематеріальної культурної спадщини (НКС), які представляють різні прояви нематеріальної культурної спадщини області: ремесла, обряди, виконавські мистецтва, традиційна їжа.

Елементи, включені до Переліку елементів НКС Харківської області

№ №	Назва елемента НКС	Дата виявлення	Галузь НКС, що представлена елементом НКС	Ареал сучасного побутування
1	Ремесло в'язання віників у с. Лиман Зміївського району Харківської області	2016 р.	Традиційні ремесла, Знання та практики, що стосуються природи і Всесвіту	Харківська область, Зміївський район, с. Лиман
2	Традиції приготування та споживання сала у смт. Вільшани Дергачівського району Харківської області	2016 р.	Знання та практики, що стосуються природи і Всесвіту	Харківська область (у т.ч. с. Вільшани Дергачівського району)
3	Традиції різдвяних свят у с. Киселі Первомайського району Харківської області	2016 р.	Виконавське мистецтво, звичаї, обряди, святкування	Харківська область, Первомайський район, с. Киселі
4	Ремесло лозоплетіння у м. Лозувий Харківської області	2016 р.	Традиційні ремесла, знання та практики, що стосуються природи і Всесвіту	Харківська область, Лозівський район, м. Лозова
5	Традиція виготовлення ляльки-мотанки в смт. Малинівка Чугуївського району Харківської області	2016 р.	Традиційні ремесла	Харківська область, Чугуївський район, смт. Малинівка

6	Гончарство Валківського району Харківської області	2016 р.	Традиційні ремесла	Харківська область, Валківський район (у т.ч. м. Валки, смт. Ков'яги та с. Шарівка)
7	Традиційна народна медицина на Ізюмщині (Харківська область)	2016 р.	Знання та практики, що стосуються природи і Всесвіту	Харківська область, Ізюмський район, села Кам'янка, Капитолівка, Андріївка
8	Традиційна страва «Юшка у три риби» Балаклійського району Харківської області	2016 р.	Знання та практики, що стосуються природи і Всесвіту	Харківська область, Балаклійський район
9	Традиція випікання короваю Сахновщинського району Харківської області	2017 р.	Знання та практики, що стосуються природи і Всесвіту	Харківська область, Сахновщинський район
10	Традиційне харківське коцарство	2018 р.	Традиційні ремесла	м. Харків
11	Мистецтво виготовлення звукової глиняної забавки «Валківський свищик»	2020 р.	Традиційні ремесла Знання та практики, що стосуються природи і Всесвіту	Харківська область, Валківський район

У 2020 році співробітниками відділу здійснили моніторинг стану життєздатності 10 елементів НКС, що включені до Переліку елементів НКС Харківської області (онлайн) та включено елемент НКС «Мистецтво виготовлення звукової глиняної забавки "Валківський свищик"». Наказом від 5 серпня 2020 р. № 2008 Міністерства культури та інформаційної політики України до Національного Переліку елементів нематеріальної культурної спадщини України під номером «020.нкс» включено елемент «Мистецтво виготовлення звукової глиняної забавки "Валківський свищик"». Це перший елемент від Харківської області, який потрапив до Національного Переліку,

для забезпечення його розроблено проєкт стратегії підтримки життєздатності елементу.

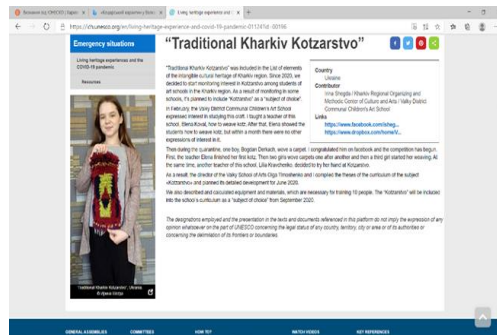
Всесвітню популярність нематеріальній культурній спадщині Харківщини цього року принесла успішна практика «Коцарство на карантині» та участь у конкурсі, організованому Сектором нематеріальної культурної спадщини Організації Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури (ЮНЕСКО) щодо форм пристосування живих практик НКС до умов пандемії та роль НКС в житті людей в умовах карантинних обмежень. Провідний методист І. Шегда, яка опікується просуванням елементу, виконала моніторинг зацікавленості коцарством серед викладачів та учнів мистецьких шкіл Харківської області. За результатом опитування виявилось, що можливим є включення дисципліни «Коцарство» в програми мистецьких шкіл як «предмету за вибором».

ЮНЕСКО визнала одним із найкращих у світі досвід харків'ян зі збереження елементу нематеріальної культурної спадщини Харківської області «Традиційне харківське коцарство» під час пандемії COVID-19 в Україні <https://ich.unesco.org/en/living-heritage-experience-and-covid-19-pandemic-01124?id=>

Для включення до Переліку елементів НКС Харківської області співробітниками відділу підготовлено пакети документів на наступні елементи:

- «Збір та застосування в побуті цілющих рослин у селах Добролюбівка та Токарівка Дворічанського району»;
- «Виготовлення весільних різок у с. Піски-Радьківські Борівського району»;
- «Весняний обряд водіння козла на Харківщині».

Надані консультації фахівцям Сахновщинського РБК щодо оформлення документів для включення до Національного переліку елементів НКС України на елемент НКС «Знання і практики приготування Сахновщинського короваю» та подано на розгляд до Міністерства культури та інформаційної політики України.

У 2020 р. провідними методистами відділу була виконана робота зі збору інформації для складання проміжного (липень) та річного (листопад) звітів про стан виконання Конвенції ЮНЕСКО з охорони та збереження нематеріальної культурної спадщини у Харківській області.

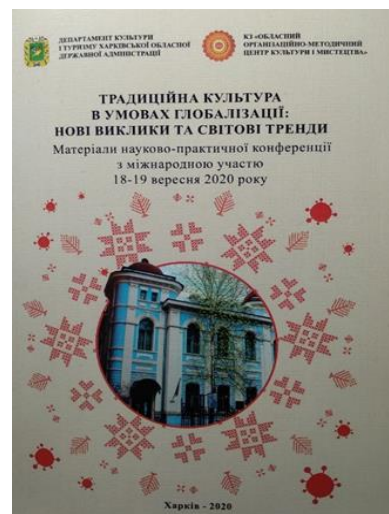
З метою впорядкування та підвищення ефективності роботи щодо реалізації положень Конвенції ЮНЕСКО з охорони та збереження нематеріальної культурної спадщини на території Харківської області співробітниками відділу було розроблено вдосконалені проекти Порядку ведення переліку елементів НКС у Харківській області, Положення про Обласну комісію зі збору, обробки та складання переліку елементів нематеріальної культурної спадщини Харківської області, Облікової картки на елемент НКС для включення до Переліку елементів НКС у Харківській області та пропозиції щодо персонального складу Обласної комісії та передано на розгляд до Департаменту культури і туризму ХОДА.

Обласний перелік елементів нематеріальної культурної спадщини Харківської області розміщено на сайті КЗ «ООМЦКМ» у розділі «Нематеріальна культурна спадщина».

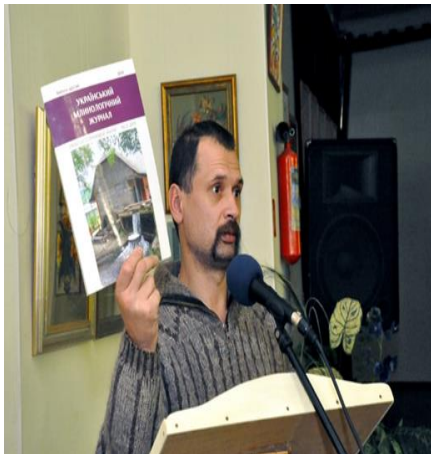
2.4. Популяризація нематеріальної культурної спадщини у рамках наукових, розважально-просвітницьких заходів та у ЗМІ

Поруч із виявленням, дослідженням, документуванням, обліком та охороною елементів нематеріальної культурної спадщини не менш важливим напрямком роботи є популяризація нематеріальної культурної спадщини серед населення Харківської області.

18-19 вересня 2020 року відбулась науково-практична конференція з міжнародною участю «Традиційна культура в умовах глобалізації: нові виклики та світові тренди». З огляду на карантинні умови, пов'язані з пандемією COVID-19, пленарне засідання конференції було проведене у великій альтанці Центрального парку культури та відпочинку ім. М. Горького, а засідання секцій в приміщенні КЗ «ООМЦКМ».

Цього року в роботі конференції очно та заочно брали участь близько 100 науковців та досвідчених фахівців-практиків у галузі культури та мистецтва з різних міст України (Києва, Львова, Сум, Полтави, Ялти, Вінниці, Канева, Чернігова та ін.), а також науковці з Республіки Молдова та Китайської Народної Республіки. Серед учасників конференції 8 докторів наук

та 33 кандидати наук.

Серед кола питань, які обговорювались на конференції, особлива увага приділялась наступним: парадигми розвитку традиційної культури за умов глобалізації та соціальних трансформацій; ревіталізація культурної спадщини – підґрунтя для розвитку трендів сучасної культури в умовах глобалізації; збереження етнокультурної ідентичності й автостереотипів завдяки відтворенню й розвитку фольклорних першоджерел; відродження самобутності традиційної культури та національної спадкоємності в форматі фестивалів, конкурсів та наукових конференцій; збагачення етнокультурного феномену шляхом розвитку народного вокального та інструментального виконавства; новітні технології та історичний досвід щодо використання традиційної культури та національних першоджерел в процесі навчання й виховання дітей та молоді; актуальні пріоритети й світові тренди щодо розширення засобів залучення до національних та регіональних культурних здобутків через просвітницьку діяльність архівів, бібліотек, галерей та музеїв тощо.

Також було здійснено редагування та підготовку до друку тез та статей збірки матеріалів науково-практичної конференції «Традиційна культура в умовах глобалізації: нові виклики та світові тренди». Електронний варіант збірки розміщено на сайті КЗ «ООМЦКМ» та розіслано авторам статей; друковані примірники надіслано до всіх провідних бібліотек України, Харківської області та профільних вищих учбових закладів м. Харкова.

З метою з популяризації традиційної культури у 2020 році створено ряд просвітницько-популяризаторських виставкових та партисипативних проєктів:

- проєкт «Український етносвіт: регіональні коди», метою якого є ознайомлення із традиційним одягом, вишивкою тощо різних куточків України;
- виставка традиційного вбрання та рушників з Полтавщини «Етнографічна збірка “Древо” Едуарда Крутька» (проведено підготовчий етап та через карантинні заходи, пов’язані із COVID-19, захід перенесено на наступний рік).

Важливим напрямом роботи є виступи фахівців на різноманітних конференціях, семінарах та інших просвітницьких заходах:

- обласний семінар-практикум «Свята та обряди календарного циклу»;
- науково-методичний семінар «Формування національно-культурної ідентичності зростаючої особистості в сучасних умовах»;
- онлайн-захід, щодо популяризації елементу НКС «Мистецтво виготовлення звукової глиняної забавки «Валківський свищик»;
- IV Всеукраїнська конференція «Імплементация конвенції ЮНЕСКО про охорону нематеріальної культурної спадщини: підсумки та перспективи»;
- Zoom-конференція «Форми та методи організації навчально-пізнавальної діяльності учнів на уроках інтегрованого курсу «Мистецтво» тощо.

Один з важливих напрямків роботи з популяризації традиційної культури взагалі і елементів НКС – це публікація статей та інтерв'ю співробітників у регіональних ЗМІ:

- інтернет-видання «Деро.UA.Харків», інтерв'ю, присвячене традиціям щедрування на Харківщині (провідний методист відділу дослідження нематеріальної культурної спадщини та креативних індустрій Г. Лук'янець);
- інтернет-видання «Деро.UA.Харків», інтерв'ю та матеріали для статті про вишиванки «Мистецтво з глибини віків: Чому українці відзначають День вишиванки» до Дня вишиванки (провідний методист відділу дослідження нематеріальної культурної спадщини та креативних індустрій Г. Лук'янець);
- програма «Об'єктив-позиція» ТРК «Simon», участь у зйомках сюжету, присвяченого традиціям святкування Івана Купала (провідний методист відділу дослідження нематеріальної культурної спадщини та креативних індустрій К. Курдіновська);
- програма «Відзеркалення», телекомпанія «Агенство телевидения “Новости” /АТН/, популяризація інформації щодо включення до Національного переліку елементів НКС України «Мистецтво виготовлення звукової глиняної забавки «Валківський свищик» (провідний методист відділу дослідження нематеріальної культурної спадщини та креативних індустрій І. Шегда);
- газета «Сільські новини» Валківського району, інтерв'ю та стаття «Великі перспективи малої іграшки» (провідний методист відділу дослідження нематеріальної культурної спадщини та креативних індустрій І. Шегда);
- інтернет-видання «Деро.UA.Харків», інтерв'ю щодо експедицій зі збирання фольклору в місті Харкові (провідний методист відділу дослідження

нематеріальної культурної спадщини та креативних індустрій К. Курдіновська);

- інтернет-видання «Харківський вимір», матеріали для статті про сайт «Цифровий архів фольклору Слобожанщини та Полтавщини» (провідний методист відділу дослідження нематеріальної культурної спадщини та креативних індустрій Г. Лук'янець);

- газета «Слобідський край», інтерв'ю для статті «Як на Харківщині вдихнули життя в старовинне ремесло» (провідний методист відділу дослідження нематеріальної культурної спадщини та креативних індустрій І. Шегда);

- газета «Слобідський край», інтерв'ю для статті «Як рецепт балаклійської юшки на всю Україну прославився» (завідувач відділу дослідження нематеріальної культурної спадщини та креативних індустрій О. Бугайченко);

- програма «Інформаційний вечір» ТРК «Simon», присвячена традиціям святкування Дня Святого Миколая на Харківщині» (провідний методист відділу дослідження нематеріальної культурної спадщини та креативних індустрій К. Курдіновська);

- інформаційно-аналітичний портал «Харьковские известия», участь у блоку новин, присвяченого святкування Нового року та Різдва (провідний методист відділу дослідження нематеріальної культурної спадщини та креативних індустрій К. Курдіновська).

На сайті КЗ «ООМЦКМ» та його та сторінках в соціальних мережах протягом 2020 року опубліковано близько 50 статей фольклорно-етнографічного характеру, а також поширено статті, які мають значення для просвітницько-популяризаторської роботи щодо української традиційної культури та нематеріальної культурної спадщини.

3. Культурно-дозвіллєва та творча діяльність

У 2020 році фахівці центру брали активну участь з організації культурно-мистецьких заходів різного рівня. З урахуванням карантинних обмежень багато заходів було представлено через канал YouTube та в соціальних мережах.

3.1. Обласні фестивалі, конкурси

ХІІІ Обласний фольклорний фестиваль зимового календаря «Святовид» (січень)

Фестиваль з 2006 року збирає колядників і щедрувальників з усієї Харківщини. Цьогоріч у фестивалі взяли участь 33 колективи, у тому числі 10 дитячих та 3 молодіжних з різних куточків Харківщини (Балаклійського, Богодухівського, Борівського, Валківського, Дергачівського, Зміївського,

Золочівського, Кегичівського, Нововодолазького, Первомайського, Сахновщинського, Харківського, Чугуївського районів і м. Харкова), що становить понад 350 учасників. В репертуарі учасників переважали автентичні твори, що впродовж століть

лунали селами Слобідської України під час новорічних та різдвяних свят. Під час проведення фестивалю разом з учасниками IV Всеукраїнського фестивалю колядок та вертепних колективів «Вертеп-фест-2020» пролунало спільне виконання колядки «Нова радість стала».

Обласний онлайн фестиваль художнього слова «Чарівний світ Слобожанської казки» (липень – вересень)

<https://www.youtube.com/watch?v=Juxawep1gDw>

Фестиваль започатковано у 2020 році з метою залучення широких верств населення до літературного надбання українського народу, а саме Слобожанського краю, виявлення та підтримки талановитих читців-аматорів Харківщини. Захід організовано для привернення уваги до непрофесійного аматорського мистецтва, зокрема театрального жанру в складний карантинний період, з метою найбільш повної демонстрації творчих досягнень аматорських театральних колективів Харківської області. Основна мета фестивалю – популяризація мистецтва художнього слова; збереження та популяризація нематеріальної культурної спадщини Слобожанщини, а саме Слобожанських казок серед дітей та молоді. Захід проводився без вікових обмежень для учасників аматорських театральних колективів. У фестивальній програмі брали участь аудіозаписи казки або уривки з казки свого регіону у відеоформаті, призначеному для публікування у мережі YouTube, записані одним учасником, тобто всі ролі у казці читає одна людина.

Роз'яснення щодо відео формату аудіо казки були опубліковані на сайті <http://www.cultura.kh.ua/> у розділі «Методичний кабінет. Театральне мистецтво. Рекомендації до онлайн фестивалю».

У фестивалі взяли участь 19 представників з Зачепилівського та Первомайського районів; Великобурлуцької, Зачепилівської та Нововодолазької ОТГ, м. Лозова Харківської області.

Фестиваль читок сучасної української драматургії «СУД» в рамках обласного культурно-мистецького заходу «Літописи сучасності» до Дня української писемності та мови (онлайн)

https://www.youtube.com/watch?v=WVzmbM6lfnk&list=PLokVJX4oq1_kfawWwvJX3GZ2h3_EkTsOO&index=5

https://www.youtube.com/watch?v=Zhqs9iz5wb4&list=PLokVJX4oq1_kfawWwvJX3GZ2h3_EkTsOO&index=6

Зважаючи на карантинні умови фестиваль відбувся в онлайн форматі. Захід створений з метою поширити найяскравіші та найвидатніші твори сучасного поетичного та драматургічного мистецтва України, виявити та підтримати талановитих читців-аматорів Харківщини. Тематика виступів – це п'єси сучасних українських драматургів написані протягом останніх 2 років (2018-2020 рр.). Учасники презентували відеозапис театралізованих читок сучасної української п'єси, формат яких мав бути креативним, відмінним від академічного читання, з можливим використанням авторського музичного оформлення, мінімальним костюмуванням та реквізитами, тривалістю до 60 хвилин.

Фестивальна програма включала в себе також майстер-клас «Що таке читка і як її поставити?», який проходив у програмі Zoom та транслювався у прямому ефірі на сторінки центру у Facebook. З бібліотекою авторів можна було ознайомитись за посиланням <https://cutt.ly/IgX2aom>. Фестиваль такої тематики проводився вперше і участь у ньому взяли аматори з Чугуївського РБК, гуртка «Театральне мистецтво» КЗ «Центр дитячої та юнацької творчості №5» м. Харкова та «Студія 18+» при Херсонському обласному академічному музично-драматичному театрі ім. М. Куліша.

XIX Відкритий фестиваль традиційної народної культури «Кроковес коло» для дітей та молоді (листопад - грудень, онлайн)

<https://www.facebook.com/media/set?vanity=www.cultura.kh.ua&set=a.3818368461548889>

<https://www.facebook.com/media/set?vanity=www.cultura.kh.ua&set=a.3818276364891432>

<https://www.facebook.com/media/set?vanity=www.cultura.kh.ua&set=a.3813348312050904>

<https://www.facebook.com/media/set/?vanity=www.cultura.kh.ua&set=a.3792823934103342>

Мета фестивалю залучення дітей та молоді Харківської області і міста Харкова до активної дослідницької і виконавської діяльності з відтворення, збереження та впровадження в життя народних звичаїв, обрядів, традицій рідного краю.

В рамках фестивалю відбулися:

- **учнівська науково-практична конференція «Етнологія і фольклористика» (Zoom-конференція).** У

доповідях порушувалися питання традиційних ремесел: бісероплетіння, соломоплетіння, ковальство, керамічне мистецтво, виготовлення свічок з воску; святкування різдвяно-новорічних свят, родинно-обрядового пісенного та ігрового фольклору, народних обрядів, звичаїв; символіка води, маку, кішки тощо. На розгляд науковців юні дослідники представили змістовні та цікаві доповіді онлайн, а також відповідали в Zoom на поставлені питання. Участь у конференції брали 20 учасників з Богодухівського, Дворічанського, Дергачівського, Лозівського, Нововодолазького, Сахновщинського районів та міст Чугуїв і Харків.

• **конкурс виконавських мистецтв (онлайн):** номінації «Слобожанські оповідки», «Автентичний солоспів», «Автентичний гуртовий спів», «Фольклорно-етнографічні дійства». Своє мистецтво продемонстрували 28 виконавців і 11 колективів з Великобурлуцького, Дергачівського, Зачепилівського, Зміївського, Краснокутського, Нововодолазького районів Харківської області та міста Харкова. Всього в конкурсі прийняло участь понад 150 осіб.

- конкурс «Традиційні художні ремесла» (онлайн): складався з 11

БОЙКОВА Дар'я, (11 років)
учениця Лозівської загальноосвітньої школи №3
Лозівської міської ради Харківської області
Керівник – ГРОМИЛО Надія Юріївна

номінацій: «Вироби з бісеру», «Вироби з природних матеріалів», «Вироби з соломки», «Витинанка», «Вишивка», «Кераміка», «Народна лялька», «Писанкарство», «Різьблення», «Художній розпис», «Ткацтво». Роботи для участі у конкурсі представили 103 вихованці гуртків та студій декоративно-прикладного мистецтва з Богодухівського, Валківського, Дергачівського, Зміївського, Золочівського, Кегичівського, Харківського районів; Нововодолазької та Пісочинської ОТГ;

міст Ізюм, Лозова, Люботин, Первомайський, Чугуїв Харківської області та міста Харків.

III Регіональний фестиваль-конкурс вокального мистецтва «Душі криниця» (листопад-грудень, онлайн)

<https://www.youtube.com/watch?v=VU5WHJAMQS8>

Мета фестивалю – відродження, збереження та розвиток української пісенної творчості, розширення культурних та мистецьких зв'язків між учасниками, збагачення пісенного репертуару вокальних колективів та солістів-вокалістів області, розкриття таланту учасників конкурсу широкому загалу. Фестиваль відбувався дистанційно, виконавці: дорослі та дитячі вокальні колективи і солісти надавали на розгляд журі відеозаписи конкурсних пісень. Конкурсна програма

виконувалась виключно українською мовою та складалася з номінацій:

номінація «Солісти та ансамблі» (віком до 16 років), «Солісти» (віком від 16 років) та «Ансамблі» (віком від 16 років). У конкурсі взяли участь 18 солістів та 29 колективів закладів культури Харківської області. Це понад 250 учасників з Балаклійського, Богодухівського, Валківського, Вовчанського, Зміївського, Дергачівського, Красноградського, Лозівського, Первомайського, Харківського, Чугуївського та Шевченківського районів; Люботинської, Малоданилівська та Роганської ОТГ; міст Первомайський, Чугуїв та Харків.

XIV Обласний дистанційний фольклорний фестиваль зимового календаря «Святовид» (грудень, онлайн)

<https://www.youtube.com/watch?v=dbQ-hW6XVaQ>

<https://www.youtube.com/watch?v=fYQbKlqMPqk>

Це щорічний фестиваль, мета якого відтворення, збереження та популяризації народних традицій та звичаїв Слобожанщини, зокрема святкових традицій зимового календарного циклу.

Фестиваль створений підтримати й надати нові творчі стимули під час карантинних обмежень для аматорських фольклорних гуртів регіону, сприяти створенню та розвитку колективів фольклорного жанру тощо.

Захід відбувся як театралізоване дійство (онлайн). Колективи і солісти, які брали участь у фестивалі представили відеозапис різноманітного матеріалу, що спирається на традиційний фольклор нашого краю: традиційні колядки, щедрівки, меланки, народні псалми, фрагменти обрядів та обрядові дійства, притаманних місцевій фольклорній традиції тощо. З цих виступів створено відео-фільм загального дійства, з подальшою демонстрацією з просвітницькою метою у дні традиційних народних свят (Різдва, Щедрого вечора, Водохреща) на інтернет ресурсах центру.

У конкурсі брали участь 36 колективів і 4 солісти, а це біля 300 учасників з Балаклійського, Богодухівського, Дергачівського, Зміївського, Краснокутського, Нововодолазького, Первомайського, Шевченківського та Харківського районів; Золочівської, Малинівської, Нововодолазької ОТГ та міста Харкова.

Відкритий фестиваль-конкурс сюжетних танців і хореографічних вистав «TERREIDOS-On-Line» (26-27 грудня, онлайн)

https://www.youtube.com/watch?v=OZ0DFVaqVSg&feature=emb_logo

Це фестиваль-конкурс дитячих, молодіжних і дорослих хореографічних і театральних колективів, студій і сольних виконавців, які створюють театралізовані танцювальні композиції (вистави та сюжетно-ігрові хореографічні номери).

Основна мета фестивалю – виявлення і розвиток художньо-естетичного потенціалу учасників творчих колективів і сольних виконавців через презентацію мистецьких проектів у галузі театралізованих танцювальних композицій.

Захід відбувся в режимі Zoom-конференції з трансляцією прямого ефіру на YouTube каналі FlyMark. Виступи учасників, зокрема відеотрансляція заздалегідь надісланих записів конкурсних номерів, модерація ведучим конкурсної програми та оцінювання членів журі відбувалися в режимі реального часу. На сторінці Фестивалю та на сайті наших партнерів FlyMark працювала система онлайн результатів із можливістю перегляду заходу, результатів виступу, оцінок членів журі (після завершення останнього виступу в кожній категорії Фестивалю). Також усі бажаючі мали змогу спостерігати за перебігом Фестивалю та результатами відкритої роботи журі у прямій трансляції на відповідному каналі YouTube.

Конкурсна програма складалася з двох основних номінацій – сюжетні танці (тематичні сюжетні, образні, концептуальні танцювальні композиції) та хореографічні вистави (показ «повного танцювального тексту», або завершеного уривку з вистави, а також розгорнутої хореографічної композиції на кшталт «короткого метру» в кінематографі). У кожній номінації були представлені різні категорії за кількісним складом учасників (сольні виступи, мала та велика форми) і віковими обмеженнями (бейбі-група, молодша, середня, старша і змішана групи). В рамках підготовки заходу проводились онлайн-зустрічі з Наталією Бедіч «Основи побудови сюжетного танцю і танцювальної вистави», онлайн-консультації тощо.

У фестивалі взяли участь понад 400 представників з Вовчанського, Дергачівського, Красноградського, Нововодолазького, Сахновщинського, Харківського районів; Малоданилівської ОТГ; міст Ізюм, Харків та міста Красилів Хмельницької області.

У 2020 році розпочато підготовку **обласного конкурсу з вишивки «Закодоване щастя»**. Мета конкурсу – стимулювання вивчення та розвитку народних традицій Харківської області, популяризації декоративно-прикладного мистецтва, виявлення та підтримки молодих талановитих майстрів народного мистецтва. Учасники конкурсу представляють журі вишиті рушники майстринь від районів та громад Харківської області, виконані за результатами дослідження регіональних традицій з вишивки за темою «Дерево життя».

В рамках конкурсу запланована акція вишивання спільного рушника «Дерево життя Харківщини». Ескіз розроблено Олександром Вакуленко, майстром петриківського розпису, заслуженим майстром народної творчості України, головою Харківського

обласного осередку Співки майстрів народного мистецтва України. Учасникам надається ескіз рушника, з зазначенням фрагменту вишивки для кожного учасника акції (загальний розмір рушника 7,2 x 0,9).

3.2. Соціокультурні проекти

У 2020 році було продовжено реалізацію соціокультурних проектів, які розкривають явища культури через твори мистецтва та об'єднують різноманітні художні прийоми та форми спілкування з різними цільовими аудиторіями глядачів.

Соціокультурний проєкт «Пластовий археологічний табір «Черкас». Цього року цікавим відкриттям для відвідувачів став соціокультурний проєкт на основі виставки світлин Сергія Рожка «Пластовий археологічний табір «Черкас», що показав відвідувачам будні пластунів під час наукових археологічних розкопок Цареборисівської фортеці козацьких часів.

Поява всеукраїнського археологічного табору «Черкас» започаткувала традицію великомасштабних наметових пластових таборувань на Харківщині, що об'єднують молодь з усієї України. В рамках цього проєкту відбувалися зустрічі з пластунами Харківщини, проводились лекції щодо українського традиційного вбрання на основі етнографічної колекції ГО «Дерево-Життя». З початком карантину виставка перейшла у формат онлайн.

Освітньо-виставковий проєкт «Дивовижна Україна: мистецька країна» (започаткований у 2015 році) цього року був представлений в онлайн форматі та знайомив з мистецькими історіями об'єктів історико-культурної спадщини, що були пов'язані з життям та творчістю видатних архітекторів, композиторів, поетів, письменників та інших діячів культури та мистецтв України. До тематичних блоків проєкту було опубліковано сім статей-презентацій «Подорожуємо Україною».

Соціальний еко-проєкт «Перетворення» (започаткований у 2018 році) традиційно організовано сумісно з РА «ІРІС» також має соціокультурну складову. Вже в третій рік поспіль звертає увагу суспільства на можливості використання мистецтва як технологію екологічного способу життя. Підіймаючи питання етичного ставлення до природних ресурсів, виставка еко-арту «Перетворення» зуміла зацікавити чималу кількість людей, привернути

увагу до теми відповідального споживання ресурсів. Цьогоріч проект відбувався на основі конкурсного відбору робіт, які мали найвищий естетичний рівень, але при цьому були виготовлені з вторинних ресурсів. На виставці можна було побачити найрізноманітніші предмети декору інтер'єру, побутові речі, іграшки, одяг та багато іншого з вторинних матеріалів.

Історико-культурний проєкт «О. Довженко – найбільш відомий у світі українець XX століття» (започаткований у 2017 році) має соціокультурну складову та стає іміджевою родзинкою КЗ «ООМЦКМ». Протягом року співробітники відділу забезпечували інформаційну підтримку онлайн формату виставки та статтями на сайті та Фейсбук. Було запропоновано співробітникам КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти» при підготовці вчителями предмету «Мистецтво», в якому є розділ, присвячений кіномистецтву, використовувати у викладанні як відвідування експозиції постійно діючої виставки «О. Довженко – найбільш відомий у світі українець XX століття» так і онлайн виставки за посиланням: <https://www.cultura.kh.ua/uk/news/6481-onlajn-ekskursija-ekspozitsieju-vistavki-dovzhenko-najvidatnishij-ukrayinets-hh-stolittja>.

Цей проєкт поповнився у 2020 році такими складовими:

Культурологічний проєкт «Вітальня ім. О. Довженка», як новий арт-простір в центрі міста для відродження Харкова як культурної столиці в будинку, в якому відроджувалось українське мистецтво та культура на початку XX ст., завдяки таким відомим постатям як О. Довженко, В. Еллан-Блакитний, М. Йогансен, К. Гордієнко, І. Дніпровський, І. Сенченко, М. Хвильовий та ін., шляхом проведення презентацій, лекцій, творчих зустрічей, реалізації проєктів, що відображають актуальні процеси та тенденції розвитку як української так і світової культури тощо.

Культурологічний проєкт «Кіноклуб “Кіновечір ім. О. Довженка”», створений з метою популяризації мистецтва кіно та поширенню руху кіноклубів в Україні шляхом проведення переглядів та колективних обговорювань кращих зразків українського та світового кіно, лекцій з кіномистецтва тощо. В рамках цього проєкту вже відбулись покази фільмів О. Довженка «Земля» (1930 р.), Ларса фон Трієра «Ідіоти» (1998 р.), Леса Мейфілда «Диво на 34-й вулиці» (1994 р.), Сильмон Шоме «Трое з Бельвіля» (2003р.).

Соціальний проект проект Марини Коган та Олександра Бондаренка «Файна-мозаїка». В рамках арт-проекту «Файна мозаїка», відбувалася творча робота з дітьми різних вікових категорій КЗ «Харківська загальноосвітня школа-інтернат I-II ступенів №14 Харківської міської ради». Авторам вдалося не тільки навчити дітей основам і різновидам мозаїки, познайомити їх з історією мозаїки, а й допомогти проявити у цій цікавій техніці свою фантазію, не боятися виходити за рамки, експериментувати, а головне – вдалося привити любов до мистецтва в цілому. Відвідувачі мали змогу оцінити твори на виставці робіт «Файна мозаїка» та взяти участь у майстер-шоу М. Коган та О. Бондаренка.

Соціальний проект «Невидимі» спільно з ГО «Добротак» Фотовиставка в рамках цього проекту присвячена дітям та молоді, які потребують паліативної допомоги, на фотовиставці були представлені фотографії з дітьми, що мають особливості розвитку та проходять паліативне лікування, і родинами, які їх виховують. Основна мета виставки – привернути увагу суспільства до проблем таких дітей та молоді, підтримка родин, які виховують дітей з особливостями розвитку. Ще одною важливою метою виставки стала допомога хворій дівчинці.

3.3. Участь у міжнародних, всеукраїнських та обласних культурно-мистецьких проектах. Заходи до державних та пам'ятних дат. Мистецькі та просвітницькі проекти

У серпні 2020 року КЗ «ООМЦКМ» долучився до **Всеукраїнської акції вшанування пам'яті захисників України «Сонях пам'яті»**, які загинули в боротьбі за незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України. В рамках акції всі бажаючі мали змогу взяти участь у виготовленні пам'ятного символу «Сонях пам'яті», разом з майстрами та співробітниками Центру. Зроблені знаки були використані під час урочисто-траурних

заходів
Харківської
обласної

державної адміністрації 29 серпня 2020 року. Мета заходу – формування в українському суспільстві традицій

відзначення цього Дня та патріотичне виховання молоді, усвідомлення українським суспільством ціни незалежності, необхідності захисту нашої держави та необхідності гідного вшанування пам'яті захисників України, які загинули в боротьбі за незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України. Також під час Всеукраїнської акції проведено мистецько-патріотичну сценічну композицію **«Невгасима й незабутня пам'ять і слава»**, що була представлена невеликій кількості глядачів та (у зв'язку з карантинном) та відеозапис цієї події можна побачити

в соціальних мережах та в YouTube. У заході брали: митці КЗ «ООМЦКМ», жіноче вокальне тріо «Обереги» (заслужені артистки України Л. Омельченко, В.Осипенко, О Шишкіна), лауреати міжнародних конкурсів Г. Гейко та В. Гейко, студенти Харківського вищого коледжу мистецтв, Харківського музичного фахового коледжу ім. Б.Н. Лятошинського, Харківського національного університету мистецтв ім. І.П. Котляревського, студентський інструментальний ансамбль (художній керівник Л. Мандзюк), зразковий ансамбль танцю «Мрія» ПК Основ'янського району м. Харкова, народний вокальний ансамбль «Душа» Богодухівського РБК.

Мистецько-патріотична сценічна композиція «Незгасима пам'ять»,

присвячена вшануванню подвигу учасників Революції гідності та увічнення пам'яті Героїв Небесної Сотні, що віддали життя за гідність і свободу, права і демократичний європейський вибір нашого народу. Дійство було насичено духовністю, емоціями і єдністю виконавців і глядачів. І нікого не залишило байдужим – від першої сцени «Кохання на Майдані» і виконання Гімну України усім залом разом з Майданом на відео екрані до фінального співу пісні «Україна». У сценічній композиції «Незгасима пам'ять» взяли участь: митці

Обласного організаційно-методичного центру культури і мистецтва вокальне жіноче тріо «Обереги» (заслужені артистки України Л. Омельченко, В. Осипенко та О. Шишкіна), лауреат міжнародних конкурсів В. Гейко, студенти Харківського вищого коледжу мистецтв, Харківського музичного фахового коледжу ім. Б.Н. Лятошинського, Харківського національного університету

мистецтв ім. І.П. Котляревського, зразковий ансамбль танцю «Мрія» ПК Основ'янського району м. Харкова (художні керівники Л. Бартош та С. Гончаренко), народний вокальний ансамбль «Гармонія» (художні керівники О. та С. Кобзєви).

Мистецько-патріотична сценічна композиція «Тих днів не змовкне слава» була присвячена 77-й річниці звільнення Харківської області від

нацистських загарбників та Дню партизанської слави. Заохочування, всіляка підтримка і допомога народним талантам Харківщини – в цьому і є сутність діяльності КЗ «ООМЦКМ». Участь у концерті брали заслужена артистка України В. Осипенко, лауреат міжнародних конкурсів Г. Гейко, лауреат міжнародних конкурсів В. Гейко, читці-ведучі концертної програми Н.

Парасочкіна-

Віхтинська та

Т. Бінюков, чоловічій

вокальний колектив, лауреат міжнародних і

національних конкурсів народний гурт

«Перфоменс» Дергачівського РБК (О. Гузенко,

В. Гришин, Р. Таранов, художній керівник і

соліст Д. Островерх), зразковий дитячий театр «Джерельце» Мереф'янського

МБК (керівник В. Іванова), солістка-вокалістка Я. Ігнат'єва, народний

ансамбль танцю «Закаблуки» ХВКМ (керівник заслужений працівник

культури України О. Ковалівська), зразковий хореографічний колектив

«Грація» БК сел. Елітне Харківського району (керівник Н. Сердюк), зразкова

студія сучасного танцю «АриРА» (керівник Н. Бедич).

Мистецько-патріотична сценічна композиція «Захисниця,

Заступниця, Берегиня», приурочена до свят

Покрова Пресвятої Богородиці, Дня

українського козацтва та Дня захисника

України. Акцент був зроблений на жіночності

цих свят, адже здавна козаки і козачки, а тепер

захисники і

захисниці

боронять рідну

землю України.

Відтепер у нашому війську служить майже 30

тисяч жінок. У святковому заході брали участь

виключно жіночі творчі колективи:

фольклористичний гурт «Фарби» Харківської державної академії культури (солістка і керівник Г. Бреславець), народний ансамбль танцю «Закаблуки» Харківського вищого коледжу мистецтв (керівник заслужений працівник культури України О. Ковалівська), народний вокальний ансамбль «Зоряночка» Дергачівського РБК (керівник О. Процюк), народний аматорський фольклорний колектив «Берегиня» Рокитненського СБК Нововодолазького району (керівник В. Розтргуєва-Безпала), народний вокальний ансамбль «Козачаночка» БК смт. Козача Лопань Дергачівського району (керівник О. Задеренко).

Протягом року відбулися також різноманітні тематичні мистецькі та просвітницькі заходи в режимі онлайн та офлайн.

Обласний культурно-мистецький захід «Літописи сучасності» до Дня української писемності та мови. В рамках якого відбулися онлайн-акція сучасної української поезії «СУП»; фестиваль читок сучасної української драматургії «СУД»; записи і трансляція відео-рекомендацій до участі в онлайн-акції «СУП»; мистецький захід «Нестор. Апгрейд: читання про Бориса і Гліба Нестора Літописця та обговорення з Олександром Філоненко».

Урочиста мистецька акція «Never again» (онлайн) з нагоди 77-ої річниці вигнання нацистських окупантів з України (до Дня визволення України від фашистських загарбників).

Культурно-мистецький захід з нагоди Дня Гідності та Свободи (онлайн-трансляція)

Проводились вистави аматорських колективів та творчих об'єднань, концерти класичної та сучасної музики, поетичні та музичні вечори, творчі зустрічі з авторами виставок, презентації книг, перегляди документальних стрічок про мистецтво, відеозаписи концертів класичної музики з колекції Е. Г. Чайки, науково-популярні лекції з питань культури, мистецтва тощо.

Співробітники центру брали участь у міжнародних проектах:

- дистанційний Міжнародний фестиваль-конкурс мистецтв «Золотое руно» (Грузія, м. Батумі) провідний методист В. Гейко отримав гран прі у номінації інструментальне мистецтво;
- дистанційний X міжнародний фестиваль грецької пісні ім. Т. Каци (м. Мелітополь, Запорізька область) провідний методист К. Курдіновська зайняла 1 місце в віковій категорії 26-36 р.

Фахівці центру також долучилися до **обласних культурно-мистецьких заходів:**

- урочистості до Дня соборності України;
- урочиста церемонія покладання квітів до пам'ятника Т.Г. Шевченку з нагоди Дня народження великого Кобзаря;
- урочистості до Дня Державного Прапора України;
- урочистості до Дня Незалежності України;
- урочистості з нагоди Дня захисника України та Дня українського козацтва;
- урочистості з нагоди Дня вшанування ліквідаторів аварії на Чорнобильській АЕС
- обласний літературний конкурс ім. О.С. Масельського та інші.

4. Виставкова діяльність

Виставкова діяльність є одним з інструментів популяризації та відродження традиційних мистецтв, презентації сучасного образотворчого мистецтва та фотографії, тому фахівцями ООМЦКМ приділяється велика увага цьому напрямку роботи.

У виставкових залах демонструвались тематичні та персональні виставки щодо популяризації та розвитку традиційних мистецтв, виставки сучасного образотворчого мистецтва та фотографії, виставки дитячої творчості.

Ретельно планувались нові виставкові проекти сучасного та декоративно-прикладного мистецтва, надавалась методична допомога майстрам декоративно-прикладного мистецтва та художникам з приводу популяризації їх мистецтва та участі у різних мистецьких заходах Харкова та області, проводились урочисті відкриття виставок.

В рамках діючих експозицій з декоративно-прикладного та образотворчого мистецтва у січні-березні 2020 р. проводились екскурсії для учнів харківських шкіл, студентів, відвідувачів культурно-мистецьких та просвітницьких заходів центру, для груп соціально незахищених верств населення територій соціального обслуговування м Харкова та ін., а під час карантинних обмежень виставки в режимі онлайн супроводжувались тематичними статтями, створювались онлайн-екскурсії.

Центр співпрацює з майстрами народної творчості, професійними художниками та скульпторами Харківської області і України, сприяє творчому зростанню і популярності молодих авторів. Розроблена програма локації по живописним та туристичним містам Харківщини для пленеру «Осінні барви Слобожанщини», здійснювалась організаційна та екскурсійна підтримка його учасників, відбулась презентація Мистецької резиденції «Artvilage» с. Артюхівка Зміївського району.

Фахівці КЗ «ООМЦКМ» співпрацювали з Харківським культурним центром ім. М.К. Реріха (промоція онлайн-презентація нової виставки «Пакт Реріха – Мир через Культуру», створеної у рамках Міжнародних виставкових проектів Міжнародного Центру Реріхів) та з Первомайським районним краєзнавчим музеєм щодо шляхів подальшої співпраці.

Виставкова діяльність постійно висвітлюється на сайті ООМЦКМ сторінка «Віртуальна галерея» <http://www.cultura.kh.ua>.

У 2020 році проведено 48 виставок з різноманітною тематикою, з них 8 виставок з декоративно-ужиткового мистецтва, 40 з образотворчого мистецтва, у т.ч. 11 персональних та 6 дитячих виставок (з них 10 виставок у режимі онлайн).

4.1. Виставки з популяризації традиційних мистецтв

- виставка творів декоративно-прикладного мистецтва «Слобожанське розмаїття» (онлайн/офлайн);
- виставка витинанки «Українська витинанка» (робіти Валківської школи мистецтв) (офлайн);

- виставка вишивки «Полотняні письмена» Любові Бугар (онлайн/офлайн);

- виставка декоративного розпису майстрів Харківщини «Пірна у поле розписне» (офлайн);

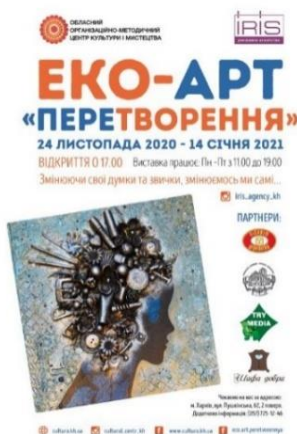
- виставка писанок «Авторська писанка» харківського міського клубу писанкарства ім. А.П. Овчаренко, присвячена Великодню (онлайн);

- виставка художніх робіт валяних з вовни Олени Кравчинської та її учнів «Готуй сані влітку» (офлайн);

- персональна виставка петриківського розпису «Квітуча традиція» Ганни Булгакової (офлайн).

4.2 Виставки з популяризації та презентації творчості митців сучасного прикладного, образотворчого мистецтва та фотографії

- виставка «Довженко - найбільш відомий у світі українець XX століття» (онлайн/офлайн);

- виставковий проект «Дивовижна Україна: мистецька країна» (онлайн);

- виставка живопису та кераміки Ольги Мухи «Пробудження» (офлайн);

- виставка еко-арту «Перетворення» (офлайн);

- виставка авторських робіт Ганни Кохан «Ліричний настрій» (офлайн);

- виставка «Мандри Європою» Алли і Галини Хмель (живопис, графіка) (офлайн);

- виставка «Про Грецію: малу та велику» (живопис, графіка та декоративно-прикладне мистецтво) (офлайн);

- персональна виставка живопису харківської художниці Тетяни Красовської «...Щиро...» (офлайн);

- персональна виставка живопису та графіки «Фарби планети, на якій ти не був» Дар'ї Нагаєць (офлайн);

- персональна виставка живопису «Мистецтво бачити красу» художниці Валентини Олімпіюк-Вінникової (онлайн/офлайн);

- персональна виставка живопису «Велике плавання океаном мрій» Сергія Прядка (офлайн);

- персональна виставка графіки «Міські марева» Тетяни Грибанової (офлайн);
- виставка графіки «Графічні світи» художниці Одарки Воронової (онлайн);
- персональна виставка Анни Савві «Живописний дивертисмент» (офлайн);
- персональна виставка живопису «Вперед до мрії» харківської художниці Ганни Кохан (онлайн/офлайн);
- виставка живопису з доповненою реальністю «Вальс квітів» харківської художниці Марії Лемешової (офлайн);
- персональна виставка живопису та графіки «Блага звістка» харківської художниці Зої Пилипенко (онлайн);
- виставка абстрактного живопису Олени Голембовської (онлайн);
- виставка «Творчий шлях особистості», присвячена 85-річчю видатного українського художника Савченко Юрія Григоровича (офлайн);

українського художника Савченко Юрія Григоровича (офлайн);

- виставка графіки та живопису «Поетика пейзажу», присвячена пам'яті харківського художника Афанасія Ковенєва (офлайн);
- виставка за підсумками пленеру «Осінні барви Слобожанщини» (онлайн);
- виставка переможців конкурсу українських митців «Ненька» (2018 р.) Олімпіюк-Вінникової В. (номінація «Живопис»), Тимошенко В. (номінація

«Дитячий малюнок» мол. гр.), Абаджи Д. (номінація «Дитячий малюнок» ст. гр.), Кічкіної А. (гран-прі), Білоус Т. (номінація «Декоративно-ужиткове мистецтво»), Душиної Л. (номінація «Графіка») (онлайн);

• виставка робіт викладачів та учнів харківських художніх шкіл «Любому Харкову присвячується» (онлайн);

• традиційна X звітна виставка студентів та викладачів Харківського художнього училища «Дарую майстерність» (онлайн);

• традиційна звітна фотовиставка Обласної громадської організації «Харківський фотоклуб» «FOCUSники», присвячена Дню фотографа (офлайн);

- виставка світлин фотошколи Володимира Оглобліна «5/365»(офлайн);
- виставка фотографій Сергія Рожка «Пластовий археологічний табір «Черкас» (онлайн/офлайн);
- фотовиставка «Невидимі», соціальний проект громадської організації «Добротак» (офлайн);
- персональна фотовиставка «За даллю – даль» Євгена Зубкова (офлайн);
- персональна фотовиставка «Натюрморт. Класика жанру та інше» Валентини Білоусової (офлайн);
- виставка за результатами обласного фотоконкурсу «Міста Зінаїди Серебрякової» (онлайн);
- виставка ілюстрацій «Невигадані історії вигаданих людей» психологині Світлани Ісаєнко (офлайн).

4.3 Виставки дитячої творчості

- виставка писанкарства «Світ писанки» гуртка писанкарства «Дивосвіт» (офлайн);
- виставка дитячої творчості з нагоди святкування Дня захисників України «Дякую тобі» (офлайн);
- обласна виставка художніх робіт учнів та викладачів Ізюмської художньої школи ім. Васильківського «Різдвяний подарунок Слобожанщині» (офлайн);

- обласна виставка дитячих художніх робіт учнів-лауреатів та дипломантів обласних та всеукраїнських конкурсів «Мистецький вернісаж» (офлайн);
- виставка робіт вихованців КЗ «Харківська загальноосвітня школа-інтернат I-II ступенів №14 Харківської міської ради» (офлайн);
- виставка художніх робіт учнів та викладачів ДХШ № 2 ім. П.О. Левченка «Різдвяний подарунок Слобожанщині» (офлайн).

5. Організаційно-методична діяльність. Збереження і розвиток народної творчості та аматорського мистецтва. Підвищення фахового рівня, участь у просвітницьки, науково-методичних проєктах

5.1. Організаційно-методична діяльність

Основним напрямком організаційно-методичної роботи є оптимізація системи забезпечення організаційно-методичної підтримки діяльності закладів культури Харківської області.

Організаційно-методична діяльність охоплює різні напрямки: організація оглядів-конкурсів, збереження і розвиток народної творчості та аматорського мистецтва, інноваційна діяльність, гранти та інвестиції, моніторинг та аналіз діяльності клубних закладів області.

Сайт центру <https://www.cultura.kh> містить певний обсяг необхідної інформації для фахівців закладів культури області, що особливо важливо у сучасних умовах, пов'язаних з карантинними обмеженнями.

Системна робота КЗ «ООМЦКМ» направлена на забезпечення професійної, методичної та практичної допомоги закладам культури та мистецтва Харківської області, надання методичної допомоги керівникам колективів в формуванні репертуару, роботи з фондovими матеріалами, роботи по організації збору та систематизації фольклорних записів, реконструкції зразків народного костюму, вивчення та аналіз існуючого рівня діяльності клубних закладів області тощо.

З метою навчально-методичної та організаційно-практичної підтримки самодіяльної художньої творчості провідними спеціалістами організовувались семінари, майстер-класи, практичні заняття для керівників колективів різного жанру спрямування художньо-мистецької діяльності, для керівників гуртків та студій образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва, фахівців закладів культури області тощо. Саме семінари і майстер-класи уможлиблюють конструктивний і ефективний обмін творчим досвідом, отримання нових ідей та знань для подальшої художньо-мистецької діяльності.

У 2020 році, враховуючи карантинні обмеження, заходи відбувалися в режимі офлайн та онлайн, а саме:

- цикл майстер-класів для керівників та учасників хореографічних колективів у рамках Відкритих Всеукраїнських змагань зі спортивних бальних танців «Kharkiv Dance Festival: Springedition» (Спортивно-розважальний комплекс «Sport&Court», м. Харків);
- тренінг для керівників хореографічних колективів Харківської області «Умови адаптації в ситуації онлайнізації»;

- майстер-клас «Вільний танець» Наталії Бедич і Олексія Дендебері з контактної імпровізації, динамічної медитації та танцювальної терапії для керівників і учасників творчих колективів Харківської області та м. Харкова (КПЗ НВК «Гімназія Очаг», КЗ «ООМЦКМ»);

- обласний семінар-практикум «Як зробити розумну комедію. Розвиток уяви та фантазії» для керівників аматорських театральних колективів Харківської області;

- онлайн-заняття з хореографії «Трюкова база для ContemporaryDance» і «Силове навантаження і стретчинг»;

- курс практичних занять і методичних рекомендацій (онлайн) викладачів Харківського фахового вищого коледжу мистецтв і Харківської державної академії культури (цикл майстер-класів онлайн);

- обласний семінар з масових форм сценічного мистецтва «Авторська режисура» з досвіду постановок масових свят та театралізованих видовищ (Палац культури «Металіст»);

- обласний семінар-практикум «Імпровізація і харизма: уроки майстерності для сцени та життя» для керівників театральних аматорських колективів Харківської області;

- онлайн майстер-клас «Що таке читка і як її поставити?» в рамках обласного заходу «Літописи сучасності» до Дня української писемності та мови;

- обласний семінар-практикум «Річне коло свят» для керівників аматорських фольклорних колективів закладів культури клубного типу Харківської області.

Також фахівці центру брали участь в наступних заходах в якості доповідачів:

- семінар-практикум «Присвоєння та підтвердження звання народний (зразковий) вокальний колектив» для керівників аматорських вокальних колективів закладів культури клубного типу Харківської області;

- семінар «Організація і проведення культурно-масових заходів: традиція та сучасність» для директорів і завідувачів закладів культури клубного типу Дергачівського району, Дергачівський РБК (жовтень, офлайн);

- семінар «Формування вокально-виконавської майстерності шляхом подолання недоліків вокалістів-початківців» для викладачів класу бандури та вокалу Великобагачанської мистецької школи ім. Ф. Кушнерика сел. Велика Багачка Полтавської області.

В поточному році заплановані семінари для керівників гуртків декоративно-прикладного мистецтва Харківської області були скасовані у

зв'язку з карантинними заходами, але для цієї аудиторії були запропоновані записи майстер-класів від відомих майстрів декоративно-прикладного мистецтва регіону.

Упродовж року розроблялася багатомодульна науково-освітня програма з оптимізації діяльності творчих колективів Харківської області «Антикризова програма».

Протягом 2020 року надано організаційно-методичну допомогу закладам культури районів, міст і ОТГ Харківської області в організації понад 15 культурно-мистецьких заходів до ювілейних та пам'ятних дат, концертних програм, музично-поетичних вечорів, художньо-мистецьких акцій тощо.

У складі журі, судейської колегії, експертної ради співробітники ООМЦКМ надали практичну допомогу під час проведення 7 різноманітних фестивалів та конкурсів районного, обласного, регіонального, всеукраїнського і міжнародного рівня.

Організовано проходження фольклорно-етнографічної практики студентів спеціальності «Культурологія» КЗ «Харківська гуманітарно-педагогічна академія».

Фахівцями відділів з основної діяльності систематизовано методичні матеріали за різними напрямками художньо-мистецької діяльності. У 2020 році відділом дослідження та відродження декоративно-ужиткового мистецтва й виставкової діяльності складено методичні матеріали для керівників гуртків, студій декоративно-ужиткового мистецтва закладів культури «Використання природних матеріалів у викладанні декоративно-прикладних дисциплін» та опубліковані на сайті за посиланням <https://www.cultura.kh.ua/uk/activities/art-craft/method-materials/236-metodichni-materiali/6535-vikoristannja-prirodnih-materialiv-u-dekorativno-prikladnomu-mistetstvi>

Для ефективної співпраці з керівниками гуртків та студій образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва закладів культури Харківської області проаналізовано та оновлено базу аматорських формувань декоративно-прикладного та образотворчого мистецтва закладів культури Харківської області.

Протягом року відділом дослідження нематеріальної культурної спадщини та креативних індустрій складено реєстр культурно-мистецьких та соціокультурних проєктів для участі центру в конкурсах грантових проєктів: підготовлено і подано заявку для участі у конкурсі грантових проєктів УКФ по програмі «Культура в часи кризи: інституційна підтримка»; надано методичну допомогу щодо заповнення заявок та підготування необхідних документів на участь в грантовому конкурсі House of Europe та грантовому

конкурсі Управління у справах молоді та спорту Харківської обласної державної адміністрації.

В умовах завершального етапу децентралізації в Харківській області особливо актуальною стає методична допомога в сфері розвитку креативних індустрій, адже вони можуть стати одним з ресурсів розвитку громад.

Надані проектні ідеї до Плану заходів з реалізації у 2021-2023 роках Стратегії розвитку Харківської області на 2021- 2027 роки:

- «Традиційне харківське коцарство – найстаріший бренд міста»;
- «Цифровий архів фольклору Слобожанщини»;
- «Школа локальних культурних менеджерів Харківщини».

Розроблено концепцію методичних матеріалів для проведення освітніх заходів для працівників закладів культури Харківської області та майстрів народного мистецтва з питань:

- народні художні промисли та ремесла як можливості розвитку креативної економіки малих населених пунктів;
- аналіз видів економічної діяльності у сфері креативних індустрій;
- основи законодавства України для самозайнятого населення (допустимі КВЕДи та податкові ставки для представників креативних індустрій);
- проектний підхід та стратегічне планування – необхідні складові розвитку креативного підприємництва.

Також наповнювалась рубрика «Креативні індустрії: український та світовий досвід» актуальними матеріалами для подальшого використання в роботі.

Організаційно-аналітичним відділом проведено актуалізацію результатів мапування мережі закладів культури Харківської області, сформованої у вересні-грудні 2019 р.; аналіз даних по клубних закладах Харківської області («Мережа клубних закладів. IDF коди»); аналіз наданих звітів про діяльність клубних закладів: форма № 7-НК (зведена річна) «Зведений звіт про діяльність клубних закладів»; форма № 7-НК (річна) «Звіт про діяльність клубного закладу» за 2019 рік; складено аналітичну довідку щодо стану аматорських формувань закладів культури клубного типу Харківської області та деталізований перелік відповідно до кожного напрямку аматорських формувань: вокально-хорові, музично-інструментальні, театральні, хореографічні, фольклорні, циркові, кіно- та фото мистецтва, технічної творчості, любительські об'єднання; узагальнена інформація щодо майстрів декоративно-прикладного мистецтва по районах та кількості проведених виставок для відділу дослідження та відродження декоративно-ужиткового мистецтва й виставкової діяльності тощо.

Відділом з інвестицій та соціально-культурного розвитку системно проводився збір даних від районних відділів (секторів) культури та туризму області, міст обласного значення, ОТГ, обласних комунальних підприємств та закладів культури, мистецтва та мистецької освіти. В рамках цієї роботи співробітниками відділу забезпечувалося узагальнення, систематизація, аналіз місячних, квартальних, річних звітів.

Проводився порівняльний аналіз матеріально-технічної бази, культурно-дозвілєвої роботи, оновлення бази даних паспортів всіх обласних клубних закладів.

Впродовж року здійснювався контроль за виконанням обласними комунальними підприємствами та закладами культури, мистецтва та мистецької освіти «Комплексного плану заходів щодо попередження надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру і пожежної безпеки у Харківській області в осінь-зимовий період 2020-2021 років» та стану виконання заходів протипожежного захисту закладів культури; контроль за виконанням заходів щодо створення безперешкодного життєвого середовища для осіб з обмеженими фізичними можливостями до закладів культури і мистецтва; контроль щодо цільового використання бюджетних коштів на будівництво реконструкцію, ремонт об'єктів культури. Продовжена робота по уточненню даних реєстру закладів культури Харківської області, що потребують облаштування будівель засобами безперешкодного доступу; готувалась інформація на засідання обласного штабу з організації підготовки господарського комплексу та об'єктів соціальної сфери до сталого функціонування в осінньо-зимовий період 2020-2021 років; надані пропозиції до проекту Програми економічного і соціального розвитку Харківської області на 2021 рік та протягом 2020 року проводився контроль щодо внесення змін до цієї програми.

5.2. Збереження і розвиток народної творчості та аматорського мистецтва

Фахівці КЗ «ООМЦКМ» постійно беруть участь в роботі обласної атестаційної комісії з питань підтвердження та присвоєння звання «народний (зразковий) аматорський колектив (студія)».

З метою збереження, підтримки і розвитку народної творчості та аматорського мистецтва провідні методисти консультували працівників клубних закладів Харківської області на базі КЗ «ООМЦКМ» та дистанційно, а також надавали методичну допомогу керівникам і учасникам аматорських творчих колективів за різноманітним спрямуванням їх художньо-мистецької діяльності у процесі підготовки і проведення творчих звітів з нагоди присвоєння, або підтвердження почесного звання.

Продовжувалась робота з підвищення ролі аматорських творчих колективів та студій гуртків образотворчого та декоративно-ужиткового мистецтва в організації змістовного дозвілля населення, розвитку творчих здібностей їх учасників, збереження та пропаганди національних традицій.

У 2020 році здійснено атестацію аматорських творчих колективів на присвоєння та підтвердження звання «народний (зразковий) аматорський колектив (студія)». Впродовж звітного періоду на розгляд обласної атестаційної комісії було представлено 50 переглядів творчих звітів з нагоди присвоєння та підтвердження почесних звань.

У ході підготовки до атестацій було розглянуто 50 подань від відділів (секторів) культури райдержадміністрацій, міських Рад і ОТГ на присвоєння (підтвердження) звання, подовження репетиційного періоду, переносу запланованої дати творчого звіту, затвердження нової назви місцевим колективам художньої самодіяльності.

У 2020 році, зважаючи на рекомендації обласної атестаційної комісії, колегія Департаменту культури і туризму Харківської обласної державної адміністрації вирішила:

- присвоїти звання «народний» 1 колективу інструментального жанру;
- присвоїти звання «зразковий» 3 колективам за жанрами: хореографічний - 2, декоративно-ужитковий - 1;
- підтвердити звання «народний» 26 колективам за жанрами: вокальний - 18, інструментальний - 3, фольклорний - 2, хореографічний - 1, театральний - 2;
- підтвердити звання «зразковий» 12 колективам за жанрами: вокальний - 1, хореографічний - 9, театральний - 1, декоративно-ужитковий - 1;
- перенести дату проведення творчого звіту з нагоди підтвердження звання «народний» 6 фольклорним колективам і присвоєння звання «народний» 2 вокальним колективам;

На кінець 2020 року у Харківській області при клубних закладах працюють 151 аматорський творчий колектив різних жанрів з почесним званням, з них «народних» – 95, «зразкових» – 56, зокрема: вокальних «народних» - 53, «зразкових» - 6; хореографічних «народних» - 5, «зразкових» - 36; театральних «народних» - 11, «зразкових» - 5; фольклорних «народних» - 17, «зразкових» - 0; інструментальних «народних» - 9, «зразкових» - 3; оригінального жанру «народних» - 0, «зразкових» - 1; декоративно-ужиткового мистецтва «народних» - 0, «зразкових» - 6.

Відділом з методичної роботи постійно надавалась методична та практична допомога творчим колективам під час підготовки до атестації на

підтвердження (присвоєння) звання «народний (зразковий) аматорський колектив (студія)» переважно дистанційно, шляхом перегляду архівних відеоматеріалів (номерів) творчих колективів щодо їх для подальшого використання у підготовці та надання методичні рекомендації керівникам у телефонному режимі, консультації з питань складання сценарію театралізованого дійства тощо.

Продовжено співпрацю з Інститутом мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Рильського Національної академії наук. Фахівцями відділу з методичної роботи проведено розшифровку, опрацювання, уточнення і друк фольклорно-етнографічних матеріалів та пошук і підготовку фотоматеріалів з народної архітектури районів Харківської області для розміщення в серії «Етнографічний образ України».

Відділом дослідження та відродження декоративно-ужиткового мистецтва й виставкової діяльності започатковано нові форми роботи з залученням інтернет-ресурсів, а саме: рубрика «Майстри декоративно-прикладного мистецтва Харківщини», в якій публікуються інтерв'ю з майстрами образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва, висвітлюються шляхи їх становлення та творчі здобутки <https://www.cultura.kh.ua/uk/masters-groups/masters-arts-crafts>; онлайн-платформа Facebook «Майстри Харківщини» як простір для спілкування між майстрами, обміном досвідом, популяризації мистецтва та участі у різних художніх заходах, ведеться постійна підтримка роботи ресурсу <https://www.facebook.com/groups/591189291606824>

Розпочато дослідження розвитку одного із видів декоративно-прикладного мистецтва, що має коріння традиційного «Особливості творчості сучасних митців декоративного розпису на Харківщини». Виявлені тенденції розвитку декоративного розпису у регіоні, проведено відбір робіт майстрів для презентації цього напрямку, були записані відео-інтерв'ю з провідними майстрами, та проведено роботу з підготовки матеріалів до каталогу, присвяченого творчості майстрів.

Були надані пропозиції та оформлено відповідний пакет документів щодо кандидатур номінантів на присудження іменних стипендій та щорічних Гранд-премій Харківської обласної державної адміністрації та Харківської обласної ради в галузі культури і мистецтва в номінаціях: «Вокальне мистецтво», «Музичне мистецтво», «Театральне мистецтво», «Хореографічне мистецтво», «Декоративно-ужиткове мистецтво», «Нематеріальна культурна спадщина» та пропозиції щодо кандидатур номінантів на присудження щорічних премій ім. О. Масельського в галузі культури і мистецтва, фізичної культури і спорту, молодіжної політики; надані методичні консультації з

подання документів до Спілки майстрів народного мистецтва України на присвоєння звання «Заслужений майстер народної творчості України» майстрині з вишивки з Первомайського району Любові Бугар.

Провідний методист відділу дослідження та відродження декоративно-ужиткового мистецтва й виставкової діяльності, заслужений майстер народної творчості України, голова Харківського обласного осередку Спілки майстрів народного мистецтва України Олександр Вакуленко отримав Гранд-премію обласної ради та облдержадміністрації номінації «Декоративно-прикладне мистецтво».

Впродовж 2020 року фахівці КЗ «ООМЦКМ» надавали всебічну системну методичну та практичну допомогу керівникам творчих колективів області за різними жанрами переважно дистанційно.

У поточному році продовжувалась робота з популяризації декоративно-прикладного та різних жанрів образотворчого мистецтва. В рамках програми «Розвиток мистецтв» організовано майстер-класи онлайн з образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва.

З метою популяризації традиційного харківського коцарства та підвищення рівня життєздатності цього елементу НКС провідним методистом відділу дослідження нематеріальної культурної спадщини та креативних індустрій І. Шегдою розроблено дворічну програму з коцарства для шкіл мистецтв Харківської області. Валківська дитяча школа мистецтв затвердила і ввела цю дисципліну у навчальний процес з вересня 2020 року в якості пілотного проєкту. Валківській ДШМ також надавалась методична допомога в реалізації програми з коцарства з урахуванням умов COVID-19. Ця практика, як зазначалось вище, була визнана ЮНЕСКО однією з кращих у світі. Було розроблено плани-конспекти факультативу, курсів та майстер-класів з коцарства для проведення в КЗ «ООМЦКМ» та схеми коців для виготовлення їх на курсових заняттях.

5.3. Підвищення фахового рівня, участь у просвітницьких, науково-методичних проєктах

Протягом року керівництво та провідні фахівці КЗ «ООМЦКМ» брали участь у різноманітних культурно-освітніх та просвітницьких заходах:

- Zoom-конференція для керівників гуртків БДЮТ «Збереження нематеріальної культурної спадщини в закладах позашкільної освіти», КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти» (червень, онлайн);
- платформа масових відкритих онлайн-курсів «Prometheys» (червень, онлайн);
- науково-методичний семінар «Формування національно-культурної ідентичності зростаючої особистості в сучасних умовах» для директорів

закладів позашкільної освіти, КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти» (червень, онлайн);

- всеукраїнська інтернет-конференція «На урок: мислення логічне, креативне, критичне» (червень, онлайн);

- всеукраїнські антикризові онлайн-марафони «Практика розслідування нещасних випадків на виробництві», «Яких заходів має вжити роботодавець під час епідемії коронавірусної інфекції», «Вихід із карантину: як вивести працівників на робочі місця» (червень, онлайн);

- I Міжнародний онлайн-етнофорум (етнофундація «Рід») (червень, онлайн);

- антикризовий практикум «Набір учасників творчих колективів у 2020 році» (червень-листопад, онлайн);

- Українсько-польський Міжнародний культурний форум «Культурна спадщина – джерело енергії для творчості та інновацій» (вересень, онлайн);

- науково-практична конференція «Традиційна культура в умовах глобалізації: нові виклики та світові тренди» (вересень);

- онлайн-воркшоп «Культурна спадщина. Збереження та популяризація в умовах об'єднаних територіальних громад (ОТГ), організатор КЗ «Обласний методичний центр культури і мистецтва» Запорізької обласної ради (вересень, онлайн);

- музичний інноваційний проєкт «Добра хата» (спільний музичний проєкт фольк-гурту «Яри» з Краснокутська і симфонічного оркестру «Слобожанський») (вересень, онлайн);

- школа режисерської майстерності Національної спілки театральних діячів України, муніципальний культурний центр ім. І. Козловського, м. Київ (жовтень, офлайн);

- презентація проєкту «Цифровий театральний архів» НСТДУ, Харківський Будинок Актора ім. Л. Сердюка НСТДУ (жовтень, онлайн);

- круглий стіл «Сучасна драма в українському театрі», м. Київ (жовтень, онлайн);

- «Мистецтво виготовлення звукової глиняної забавки «Валківський свіщик» (ОКЗ «Харківський організаційно-методичний центр туризму» (листопад, онлайн);

- семінар з питань Імплементції Конвенції про охорону нематеріальної культурної спадщини в Україні (Міністерство культури та інформаційної політики України та Український центр культурних досліджень) (грудень, онлайн);

- освітньо-мистецький фестиваль «Курбас. Технології» (01-06 грудня, Будинок акторів, КЗ «ООМЦКМ»);
- I Всеукраїнська конференція «Українська гастропадщина: традиції гостинності та культура приготування страв» (Міністерство культури та інформаційної політики України та Український центр культурних досліджень) (грудень, онлайн);
- IV Всеукраїнська конференція «Імплементация конвенції ЮНЕСКО про охорону нематеріальної культурної спадщини: підсумки та перспективи» (Міністерство культури та інформаційної політики України та Український центр культурних досліджень) (грудень, онлайн);
- Zoom-конференція «Форми та методи організації навчально-пізнавальної діяльності учнів на уроках інтегрованого курсу «Мистецтво», на якій презентовано «Елемент НКС «Традиційне харківське коцарство», «Цифровий архів фольклору Харківщини та Полтавщини» та «Мистецтво виготовлення звукової глиняної забавки «Валківський свищик» (онлайн).

Фахівці центру брали участь у громадському обговоренні проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про культуру» щодо загальних засад надання населенню культурних послуг», участь у складі робочої групи з розробки і складання показників оцінки ефективності роботи закладів культури клубного типу і критеріїв діяльності КЗ «ООМЦКМ» та у розробці алгоритму поетапного скасування карантинних обмежень у закладах культури клубного типу та в опитуванні Українського центру культурних досліджень, яке проводилось з метою розробки рекомендацій по виходу сфери культури з карантину та визначення механізмів сталого функціонування культурних установ в умовах обмеженого фінансування та здійснення аналізу роботи сфери культури під час карантину.

6. Медіа-інформаційна діяльність

6.1. Інформаційне забезпечення діяльності КЗ «ООМЦКМ»

Значну роль у популяризації діяльності центру серед фахівців у сфері мистецтва, культури та широких верств населення Харкова, України та за кордоном відіграє сайт КЗ «ООМЦКМ» www.cultura.kh.ua. На сайті розміщено інформацію про основні напрямки діяльності центру, про структурні підрозділи, основні жанри народної творчості, культурно-освітні заклади Харківської області, майстрів народної творчості Харківщини, кращі аматорські фольклорні, хорові, хореографічні, естрадні та театральні колективи області; інформація про колективи центру, анонси та підсумкові матеріали щодо проведення масово-видовищних та культурно-мистецьких

заходів, віртуальну галерею виставок, які відбуваються у центрі, про майстер-класи, фото-, відео- та аудіо звіти, що стосуються діяльності центру, а також багато іншої корисної інформації.

За звітний період на сторінках сайту центру в розділі «Методичний кабінет» в якості дистанційного надання організаційно-практичної допомоги було задіяні різні пласти комунікування із фахівцями культурних закладів клубного типу.

Протягом року відновлювались та поповнювались фольклорний, сценарний, аудіо- та відео фонди інтернет-ресурсу центру, інформація стосовно діяльності аматорських творчих колективів Харківської області, систематизовано літературні та фактичні матеріали до написання сценаріїв, відредаговано сценарії культурно-мистецьких заходів КЗ «ООМЦКМ». Опубліковано інформаційні та фото-звітні матеріали методичної та практичної допомоги керівникам і аматорським колективам області щодо підготовки концертних програм з нагоди святкування ювілейних дат творчої діяльності, участі у різних культурно- мистецьких заходах, фестивалях, конкурсах; організації семінарів для працівників закладів культури області із залученням провідних фахівців роботи закладів культури тощо.

Постійно оновлювались сторінки центру у соціальних мережах, що сприяє зростанню уваги широкого загалу, особливо молоді до діяльності центру, сучасного та традиційного мистецтва, яке представляють професіонали та аматори Харківщини.

Анонсувалися місцеві, всеукраїнські, міжнародні фестивалі та конкурси різних фахів і напрямків культури та мистецтва (естрадний, хореографічний, фольклорний, декоративно-ужитковий, театральний та ін.), у яких могли б взяти участь творчі колективи та виконавці Харківщини.

Медіа-інформаційний відділ здійснював систематичну роботу з інформаційного обслуговування діяльності центру, виконуючи завдання з популяризації закладу, привертання уваги широкого загалу до традиційної слобожанської культури, створюючи ефективні комунікаційні зв'язки між методистами, фахівцями та представниками традиційного і сучасного мистецтва на місцях, до всіх заходів готувалися прес-релізи, анонси та постматеріали.

У 2020 році продовжувалась співпраця зі ЗМІ для більш повного висвітлення діяльності центру у ЗМІ, залучення широких верств населення до культурно-мистецьких та просвітницьких заходів.

Фахівці КЗ «ООМЦКМ» анонсували культурно-мистецькі заходи, надавали коментарі щодо традицій святкування народних свят тощо в регіональних ЗМІ.

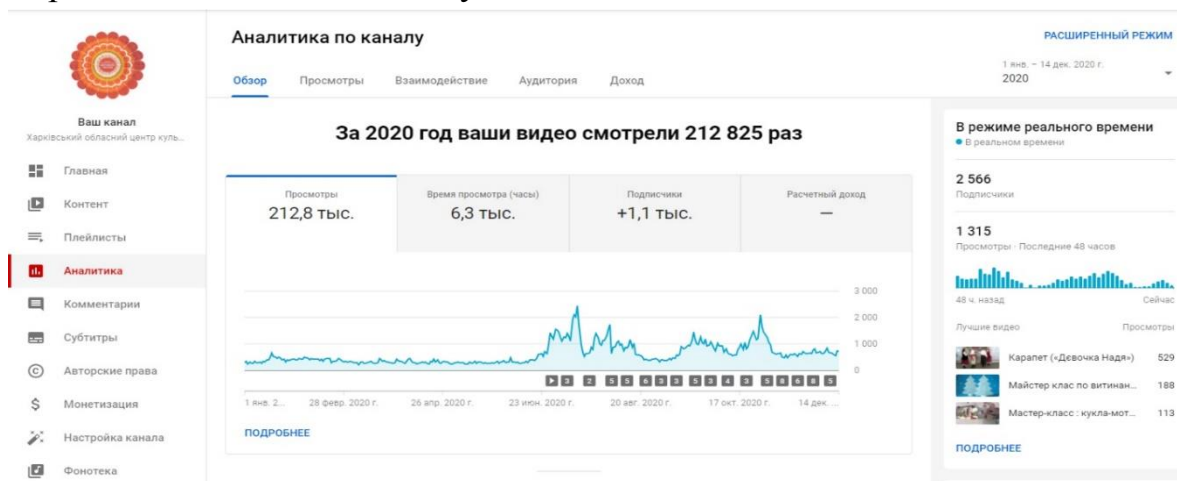
Створювався дизайн та забезпечувався друк поліграфічної продукції для потреб центру: афіші, запрошення, сертифікати, дипломи, подяки, буклети тощо.

6.2. Медійне забезпечення діяльності КЗ «ООМЦКМ»

У 2020 році в зв'язку з карантинними обмеженнями багато уваги приділялось висвітленню діяльності центру з залученням інтернет-ресурсів, а саме: <https://www.cultura.kh>; <https://www.youtube.com/user/metodcen> / відеохостинг YouTube на каналі «Харківський обласний організаційно-методичний центр культури і мистецтва»; <https://www.facebook.com/www.cultura.kh.ua>; <https://www.facebook.com/FolkLaboratory>; <https://www.facebook.com/Мистецтво-Слобожанщини>, соціальні мережі Twitter і Instagram).

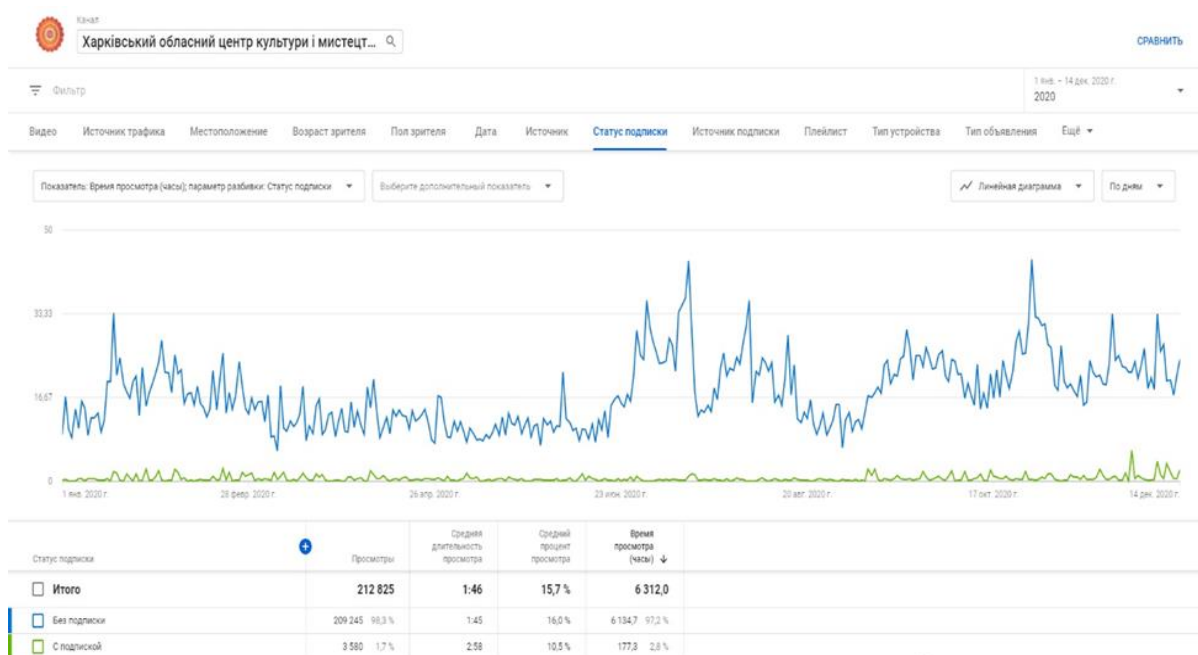
Медіа-інформаційний відділ займався створенням, розміщенням та популяризацією медіапродукції мистецьких та просвітницьких заходів КЗ «ООМЦКМ» та за участі його фахівців.

Протягом року здійснювалась відеозйомка та відеомонтаж майже усіх культурно-мистецьких та просвітницьких заходів центру, виконувалась підготовка та розміщення репортажних фотографій заходів, надавалась медіатехнічна допомога в організації культурно-мистецьких заходів. Фото та відеоматеріали розміщувались на сайті КЗ «ООМЦКМ», у соціальних мережах та на відеохостингу YouTube.

За рік було створено понад 250 медіапродуктів: анонси заходів, рекламні та іміджеві ролики, концерти, семінари, відкриття виставок, онлайн-виставки, творчі зустрічі тощо.

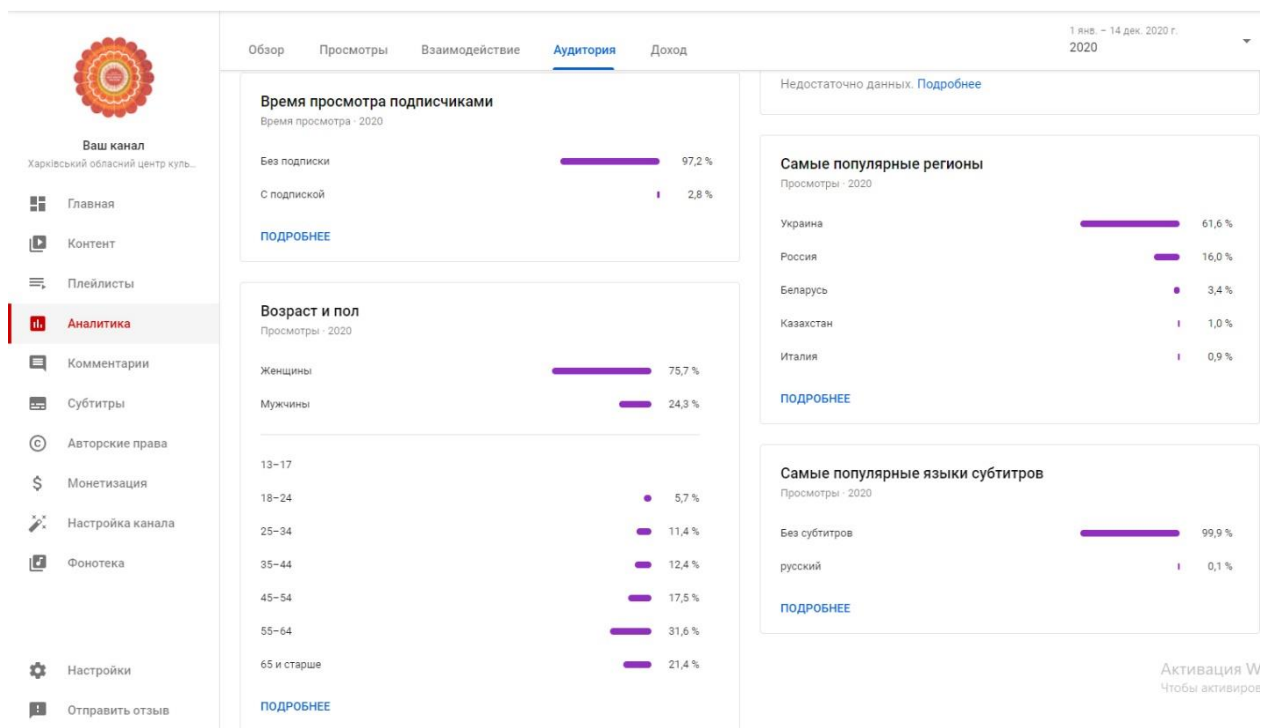
Загальний час перегляду за рік склав 6312,0 годин, загальна кількість переглядів за рік складає 212 825.

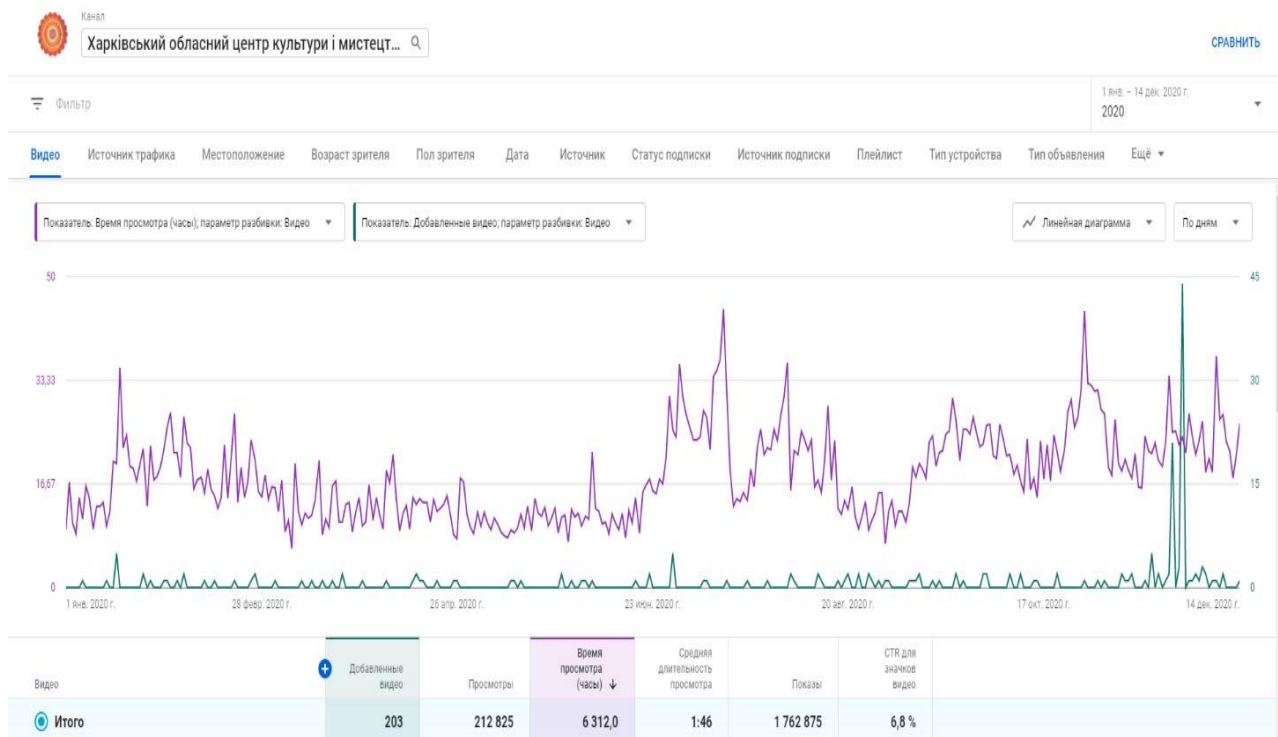
Протягом 2020 року на канал «Харківський обласний центр культури і мистецтва» підписалося 1 073 користувача, на теперішній час кількість підписників складає 2 566 осіб.

Кількість переглядів користувачами без підписки складає 209 245, з підпискою – 3 508 перегляди.

Загальна інформація про підписників:

На каналі «Харківський обласний центр культури і мистецтва» у 2020 році опубліковано понад 250 відеосюжетів власного виробництва та відеосюжетів ЗМІ про діяльність ООМЦКМ.

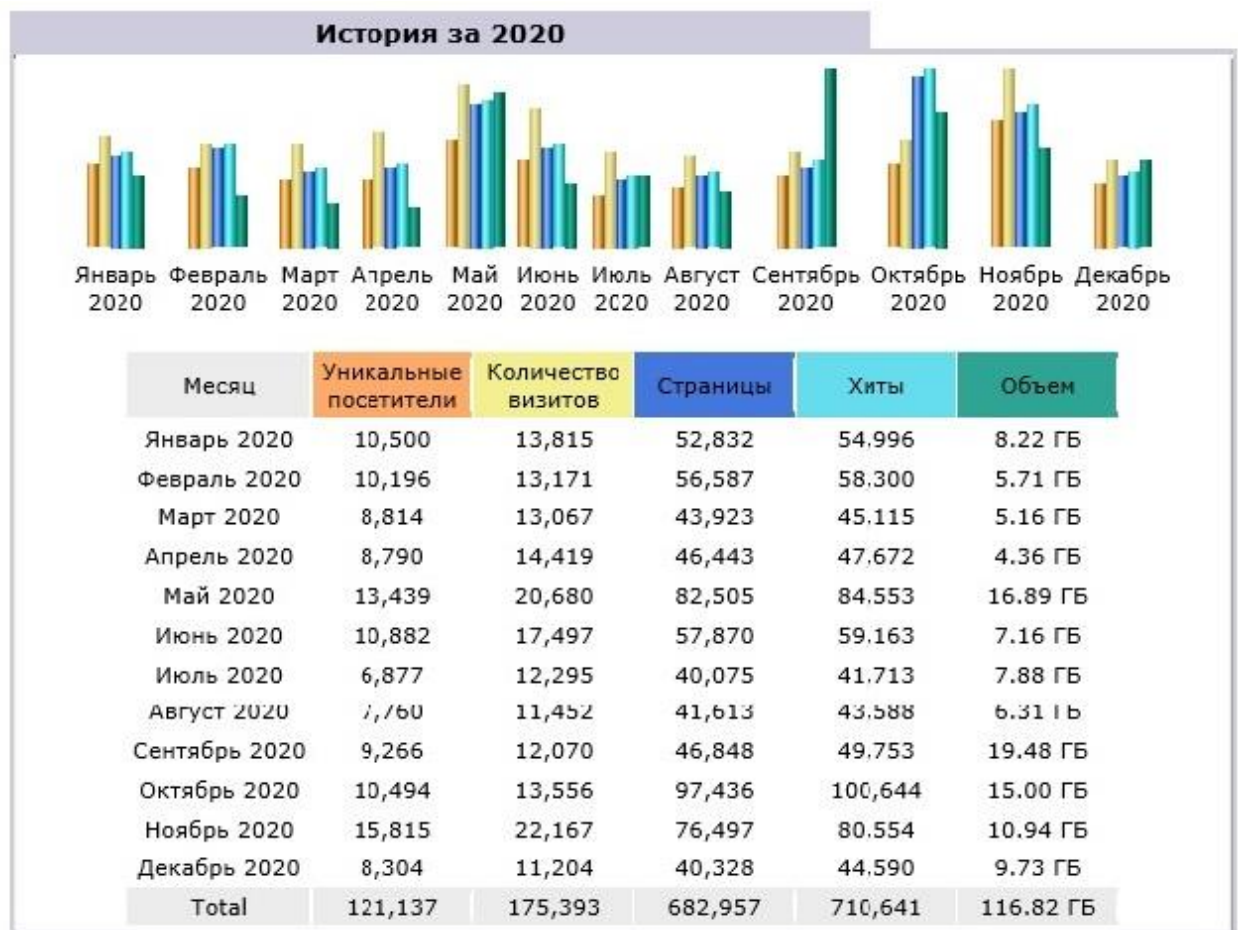

Сайт КЗ «ООМЦКМ» посідає третє місце по Україні за рейтингом top.bigmir.net в рубриці «Мистецтво».

bigmir.net Все сервисы					Киев -2 \$ 25,63 Гороскоп					Зарегистрироваться Войти				
РЕЙТИНГ bigmir.net										Найти				
Главная Глобальная статистика Личный кабинет Правила Помощь														
Рейтинг по группам					Рейтинг по группе Искусство									
Рейтинг холдингов					Местоположение пользователей: Украина					Период: за сегодня				
Топ 25					Сортировать по: ХОСТАМ					Показать				
Ресурс (показать описание)					Охват за 30 дней					Хостов из региона				
1 "Сім чудес України" - 100 найкращих пам'яток					0.03%					126				
2 Рідна країна - світоглядний портал					0.02%					116				
3 Харківський обласний центр культури і мистецтва					0.01%					35				
4 Бібліотека українського мистецтва					0.01%					45				
5 Ноти українських композиторів					0.01%					43				
6 ARTVERTER – Найбільший он-лайн центр сучасної культури України					0.00%					3				
7 Український Андерграунд Underground Ukrainian Art					0.00%					4				
8 Балтика-прес					0.00%					6				
9 Secoundusa					0.00%					60				
10 Аполада					0.00%					20				
11 Секунда - газета					0.00%					13				
12 Універсальна газета					0.00%					15				
13 Дерев'яні храми України					0.00%					14				
14 ukraineartnews					0.00%					19				
15 Громада Кисва					0.00%					3				
16 Музеи Украины					0.00%					6				
17 Журнал Музеї України					0.00%					3				
18 Сурма ЮА					0.00%					9				
19 музика України					0.00%					3				
20 Distortion - журнал о музыке и искусстве					0.00%					19				
21 SvitArt					0.00%					14				
22 Східний Донбас					0.00%					16				
23 ЖИВАЯ АСТРОЛОГИЯ					0.00%					7				
24 Студія_ЗВУК					0.00%					5				
25 Закарпаття край					0.00%					5				
										1 2 3 следующая »				

У 2020 році у порівнянні 2019 роком збільшилася відвідуваність сайту за всіма показниками, а саме :

№№	Показник	2019 рік	2020 рік	Різниця
1.	Унікальні відвідувачі	118 136	121 137	+ 3 001
2.	Кількість візитів	155 039	175 393	+ 20 354
3.	Сторінки	654 521	682 957	+ 28 436
4.	Хіти	670 180	710 641	+ 40 461
5.	Обсяг наповнюваності сайту	62,66 ГБ	116,82 ГБ	+ 54,16 ГБ

Протягом 2020 року на канал «Харківський обласний центр культури і мистецтва» підписалося 1 073 користувача, на теперішній час кількість підписників складає 2 566.